

Uitneembare katern: Ithaka¹¹ voyAGeur Bier, friet, soap, pop, kunst en kitsch

van 27 tot 29 maart feest in Stuk

STUDENTENRAAD MAAKT MOEILIJKE PERIODE DOOR

Derde doorstart voor Sociale Raad

Crisis bij Sociale Raad. Het blijkt helaas een jaarlijks fenomeen te worden. Na twee ontslagen op evenveel weken tijd lag de dagelijkse werking opnieuw even lam. Vrijdagavond werden door de faculteitskringen twee personen aangeduid om de continuïteit te verzekeren en de raad weer op de rails te krijgen.

Sociale Raad is als onderdeel van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie bevoegd om de studenten te vertegenwoordigen in sociale materies. Zo verkiest zij de vertegenwoordigers voor de Raad voor Studentenvoorzieningen die het sociaal budget van de K.U.Leuven verdeelt. De afgelopen jaren kende Sociale Raad echter een schrijnend tekort aan medewerkers. Ook dit jaar moest de raad het zonder voorzitter stellen. De malaise kende pas echt een hoogtepunt toen een drietal weken geleden één van de twee stafmedewerkers ontslag nam. Vorige week volgde de tweede, waardoor Sociale Raad plots zonder personeel zat.

Het probleem van Sociale Raad is niet nieuw. In zekere zin voelt Sociale Raad ook nog de naweeën van de zogenaamde 'Sora-crisis' van januari-februari 2001. Toen nam het gros van de studentenvertegenwoordigers ontslag, omdat de kringen vonden dat ze door hen te weinig waren ingelicht. De aderlating van toen is nog enigszins opgevangen door een nieuwe generatie met een meer technocratische benadering, maar die lichter is snel opgedroogd. Door de eerder vergiftigde sfeer binnen Sociale Raad was het moeilijk om nieuwe mensen aan te trekken.

KOT

Vorig jaar werd in het begin van het tweede semester nog een nieuwe voorzitter gevonden. Een ambitieus plan om Sociale Raad bekend te maken bij het brede studentenpubliek leverde niet veel op. Wat wel gelukt is, is het afbouwen van allerlei nevenactiviteiten en het zich voornamelijk richten op het medebeheer in sociale voorzieningen als Alma, Acco en Velo. Ook vandaag draaien deze meeste fracties op een goed niveau.

De neergang is zeer opmerkelijk, omdat de thema's van Sociale Raad in principe

iedereen zouden moeten aanspreken: het kot waarin je in woont, de Acco-cursus die je studeert, de Alma-schotels die je eet en de Velo-fiets waarop je rijdt. Het is vreemd dat Kringraad wel mensen vindt om urenlang te debatteren over specialistische onderwijsmateries als accreditering en flexibilisering, maar dat er nauwelijks mensen bereid zijn om mee na te denken over hoe Alma kan gered worden of om een nieuw huisvestingsbeleid mee uit te stippelen.

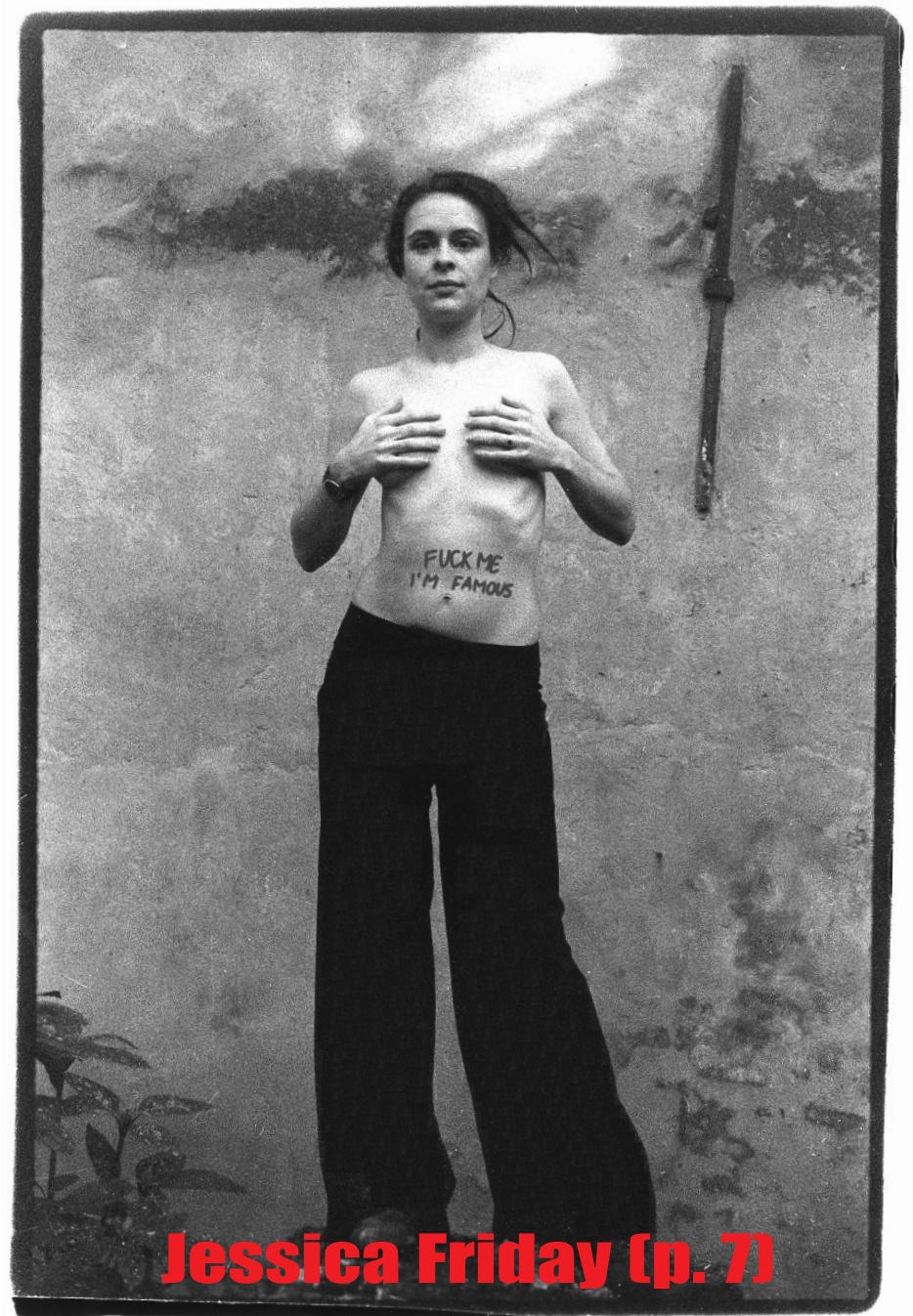
Sociale Raad heeft ook zijn imago tegen. Bij een deel van de studenten, en zelfs bij sommige faculteitskringen, bestaat nog steeds de idee dat Sociale Raad er enkel is voor de 'arme student', als een soort studentenversie van het OCMW. Anderen denken dan weer dat Sociale Raad enkel wordt bevolkt door naïeve idealisten en wereldverbeteraars. Deze soms schampere opmerkingen stroken echter al lang niet meer met de realiteit.

SFEER

Een belangrijke reden voor het ontslag van de twee stafmedewerkers was de hoge werkdruk. Door een tekort aan vrijwilligers en betrokkenheid van de faculteitskringen werd van hen een groot engagement verwacht, iets wat ze geen volledig academiejaar konden volhouden. Een spreiding van het takenpakket en een terugplooiën op de kernactiviteiten is dus broodnodig. Een actievere participatie in de dagelijkse werking vanwege de kringen, zou de werking alleen maar ten goede komen en de representativiteit vergroten.

Ook een aantal basisprincipes van Sociale Raad liggen onder vuur. Zo stelde VTK, de kring van de studenten burgerlijk ingenieur, zich openlijk de vraag of mede-beheer in instellingen als Alma nog wel nodig was, nadat de studentenvertegenwoordigers zich hadden onthouden bij de beslissing over de prijsstijging. VTK richtte zelfs een eigen actiegroep op, wat door andere kringen werd gezien als een aanval op Sociale Raad. Rond dit punt zijn de gemoederen intussen bedaard, hoewel de discussie over het medebeheer geagendeerd blijft.

Het gevaar bestaat ook dat de universiteit van een verzwakte Sociale Raad misbruik zal maken om studentonvriendelijke plannen door te drukken. Dat was

Jessica Friday (p. 7)

(foto Els Silvrants)

overigens al te merken bij de beslissing om de studentenrestaurants Alma opnieuw af te splitsen van de Faculty Club. De studenten werden hier pas op het einde van het proces gehoord, zonder dat zij echt hebben kunnen wegen op de besluitvorming. Ook op het vlak van huisvesting is een verlamming van de studentenraad dramatisch. Het probleem van het kottekort en de stijgende huurprijzen vereisen een sterke studentenstem bij de stad en de universiteit.

SCHIP

Het enige lichtpunt is dat er vorige vrijdag dan toch een voorzitter en een vrijgestelde kon worden gevonden, die de

laatste maanden van dit academiejaar in functie zullen blijven. De nieuwe voorzitter is Kristof d'Exelle, een geschiedenisstudent die eerder bij Veto zijn ervaring heeft opgebouwd en sinds dit jaar lid is van de Raad voor Studentenvoorzieningen. Hij wil zich vooral concentreren op het verbeteren van de sfeer en het stroomlijnen van de interne werking. De leden van de algemene vergadering zagen in hem een ideale crisismanager om deze maanden te overbruggen en het schip drijvende te houden.

De komende weken lijken sowieso cruciaal te zijn voor Sociale Raad. Naast het rechte trekken van de organisatie, staat vooral de opvolging centraal. Sociale Raad kan zich immers moeilijk een vierde crisisjaar permitteren. Het historisch *acquis* van de studentenbeweging dreigt dan verloren te gaan, tenzij de studentenkoepel LOKO als geheel haar verantwoordelijkheid opneemt om de situatie uit het slop te halen.

Thomas Leys
David Adriaen

GROEP **T**

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groept@groept.be

Laptops en Pc's aan betaalbare prijzen. Met 1 jaar garantie en uitstekende service.

- Pentium I: vanaf 130* euro
- Pentium I voor kotnet: vanaf 230* euro
- Pentium II voor kotnet en games: vanaf 360* euro
- * volledige set: 15"monitor, keyboard, muis, luidsprekers
- Laptops: Pentium I vanaf 300 euro (plaatsbesparend)
- Laptops Pentium II vanaf 500 euro
- Switchboxen: 10 euro
- CDroms: 10 euro

RecuPC vzw Oude Diestsesteenweg 3
(tussen Martelarenlaan en Diestsesteenweg)
3010 Kessel-Lo www.recupc.be info@recupc.be
tel: 016/26.13.49 Fax: 016/35.68.65

Openingsuren: van 12 tot 18 uur van dinsdag tot zaterdag

Hemmerechts

In uw gewaardeerd blad van 17 maart las ik met interesse het interview met Kristien Hemmerechts. Omdat mij daar woorden in de mond gelegd worden die ik niet heb uitgesproken, laat staan heb neergeschreven, wilde ik toch even de puntjes op de i zetten.

In mijn recensie van 'Een jaar als (g)een ander' die op 5 februari in de boekenbijlage van De Morgen verscheen, zou ik volgens Hemmerechts geschreven hebben dat zij haar literaire faam te danken heeft aan haar vrienden. Zij noemt dat een afrekening. Sterker nog: "Naar mijn gevoel druipet de vrouwenhaat eraf," voegt ze eraan toe.

Ik heb in mijn recensie precies het tegendeel geschreven. Ik schreef dat Hemmerechts al een beroemdheid was nog voor ze Herman De Coninck leerde kennen. Ze had haar vrienden dus niet nodig om enige literaire faam te verwerven. Wel merkte ik op dat

Hemmerechts zich in haar dagboek voortdurend afvraagt of de waardering die ze van haar vrienden krijgt wel gemeend is.

Voor de petite histoire: het was De Morgen die het debuut van Kristien Hemmerechts in 1987 op de voorpagina plaatste en haar carrière op die manier een blitz-start gaf. Dat was destijds niet de beslissing van Herman De Coninck (die toen de boekenbijlage coördineerde maar nog niet bevriend was met Hemmerechts), maar wel van Rudy Collier, toen coördinator van de dagkrant en nu algemeen hoofdredacteur van De Morgen. Volgens mijn informatie zijn Collier en Hemmerechts geen vrienden.

De beschuldiging dat mijn recensie zou getuigen van vrouwenhaat is een belediging. Ik neem er akte van. Hemmerechts verdenken van mannenhaat komt echter niet in me op.

Karl van den Broeck
Chef cultuur De Morgen

Today, I weep for Europe

De dag dat de oorlog tegen Irak begon, stak de Amerikaanse Senator Robert Byrd een emotionele speech tegen het beleid van de regering Bush af. "I weep for my country today," zo drukte hij de schaamte Amerikaan te zijn uit. Maar ook wij Europeanen moeten de zelfkritiek niet uit de weg gaan.

Zaterdag 15 maart namen tienduizenden Belgen deel aan een nationale anti-oorlogsdemonstratie. Een breed spectrum van politieke organisaties, het middenveld of gewoon individuele deelnemers lieten zien dat ook in België vele mensen vragen hadden bij de huidige ontwikkelingen in de wereldpolitiek. Zij voegden zich daarmee bij de duizenden over de hele wereld, in Europa, in de Verenigde Staten. Op de dag dat de oorlog uitbrak liet ook de Leuvense studentengemeenschap zijn solidariteit met het Iraakse volk weerklinken. Er leeft duidelijk iets. De oorlog laat velen niet onberoerd. En gelijk hebben ze. Critici aan de Amerikaanse rechterzijde verwijten deze betogers nogal snel naïviteit, wereldvreemdheid. In de Verenigde Staten worden studenten die deelnemen aan de anti-oorlogssacties door conservatieve stemmen als on-Amerikaans, onpatriottisch bestempeld. Zij weigeren te erkennen dat die betogers, al komen zij soms wat ongenueanceerd over, wel degelijk legitieme, onvermijdelijke en voor een democratie noodzakelijke vragen stellen. Onverschillig de argumenten die voor of tegen een oorlog spreken, onverschillig of je je nu realist of idealist noemt, een weldenkend mens ziet in dat deze oorlog gevaarlijke risico's inhoudt. De militaire campagne kan in twee weken ten einde zijn, maar ze kan even goed in Bagdad op een bloedige manier stranden. De G.I.'s kunnen als bevrijder worden ingehaald, of een golf van nieuw terrorisme uitlokken. Gegeven deze onzekerheid is het legitiem dat 'gewone' burgers zich afvragen of de planners in Washington de gevaren goed genoeg hebben afgewogen, alle opties adequaat hebben onderzocht.

Omdat ook Europa voelt dat ze samen met de rest van de wereld in de negatieve gevolgen van een uit de hand gelopen oorlog zal delen, is het ook onze taak als Europeanen om de Bush-administratie het vuur aan de schenen te leggen, door te eisen dat ze zich verantwoord voor haar beleid, wat de neo-conservatieven in Washington daarover ook mogen denken. Om deze redenen verwelkomen wij de initiatieven die vanuit verschillende studentenverenigingen worden genomen om hun ongenoegen te ventileren.

Toch kunnen wij ons niet van de indruk ontdoen dat er voor ons Europese politieke

studenten meer inzigt dan louter anti-oorlogsslogans te scanderen. Het is voor Europeanen betrekkelijk makkelijk met modder over de Atlantische Oceaan te slingeren, maar het vergt misschien meer moeite om naar onszelf te kijken, onze tekortkomingen in te zien en er lessen uit te trekken. De laatste weken zou een mens bijna gaan vergeten dat in hetzelfde Brussel waar dit weekend zoveel betogers te vinden waren, ook een Conventie loopt die zich moet bezinnen over de toekomst van de Europese Unie. Nu is het niet zo moeilijk om de Irak-crisis ook als een Europees probleem te zien. De sneer van Donald Rumsfeld naar het Oude Europa is nog niemand vergeten. Inderdaad, zoals in de Europese politiek nogal snel gebeurt, was er bij het uitbreken van de crisis geen sprake van een gezamenlijk Europees standpunt. Op een zeer pijnlijk wijze werd de verdeeldheid van Europa duidelijk. De feiten uit de huidige internationale politiek tonen op een harde manier aan wat deze verdeeldheid ons oplevert. We moeten hier eerlijk in zijn: Europa weegt veel te licht door op het internationaal vlak. Het is overduidelijk dat de toestand in het Midden-Oosten reageert op wat er in Washington gebeurt, niet op wat onze politici proberen, of ze zich nu in Brussel, Straatsburg, Parijs of Rome bevinden. De VS zijn momenteel de agendasetter bij uitstek, de andere spelers reageren op wat de VS doen. Een voorbeeld dat nu eens niet direct met Irak te maken heeft kan dit verduidelijken. Yasser Arafat heeft onlangs een gematigde premier onder zich geïnstalleerd, die het begin van de hervorming in de Palestijnse autoriteit moet inleiden. Dit deed hij onder hevige druk vanuit Washington.

De tragedie van de Europese Unie bestaat erin dat een organisatie die meer dan 300 miljoen inwoners omvat, en 's werelds grootste economische blok is, er niet in slaagt zich als prominente speler op te werken, op het domein van wat de Hoge Politiek wordt genoemd. De Verenigde Staten kunnen een unilaterale politiek voeren juist omdat er hen niets in de weg staat. De Fransen mogen hun veto in de veiligheidsraad hebben overgeërfd uit een ander tijdperk, het is een feit dat dit vetorecht een bot en negatief wapen is. Het netto resultaat van het Franse gedrag is waarschijnlijk dat de gematigde republikeinen in Washington het pleit met de agressieve neo-conservatieven hebben verloren.

Wat zou echter de situatie kunnen zijn als een geloofwaardig Europa een werkelijk beleid voerde ten aanzien het Midden-Oosten, nota bene onze eigen achtertuin? Zouden de VS dan nog zonder onze steun kunnen optreden?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

De laatste weken is de publieke belangstelling voor internationale politiek groter dan ooit, en nu de oorlog uitgebroken is, zal ze nog toenemen. Laten we daarom van de kans gebruik maken om een werkelijk positieve boodschap met blijvende relevantie uit te dragen. Als de Amerikanen de klus in twee weken klaren zal het anti-oorlogsprotest mee verstommen. Als hun avontuur echter op een mislukking uitloopt dan is dit ook een beetje een Europese mislukking. Wat er ook gebeurt: de Europese problemen blijven actueel.

Was de plaats van de betogers dan niet in de Europese wijk in Brussel? Het debat over de Europese Unie wordt nog steeds op een hoog niveau, tussen regeringsleiders, eurocraten en academici gevoerd. Het ontbreekt Europa aan een brede beweging van onderuit. Voor hij werd vermoord heeft een Amerikaans president ooit gezegd: "Do not ask what America will do for you, but what together we can do for the freedom of man." Deze uitspraak is nu, 40 jaar later meer dan ooit actueel. De wereldpolitiek maakt momenteel historische veranderingen mee. Wij erkennen dit. Tegelijkertijd stellen we dat we het moe zijn als Europeanen steeds een achterhoedegevecht te moeten leveren. Daarom stellen wij duidelijk dat het anti-oorlogsprotest nooit volledig kan zijn zonder een duidelijke, niet mis te verstane boodschap naar de onze regeringsleiders en de Conventieleden toe. We zouden een historische kans missen, als we ons beperken tot Irak alleen.

Alex Van Steenbergem
namens Animo-Leuven
en Jade-Leuven

Horizontaal

- 1 "Criminele, kleine Amerikaan" - Engels schoothondje
- 2 Extra verlofdag in Nederland
- 3 Amerikaanse industriestad - Sint
- 4 Kaarsjes uitblazend - Peterselie
- 5 Koersverschil tov nominale waarde - Electronic Application Library
- 6 Parfum uit het Oude Testament - Edelgas
- 7 Duurzame studentenvoorzieningsdienst - Zwitsers dorpje
- 8 Junior - Het betasten
- 9 Smaad
- 10 Slang - Leuvense Halebibeweging

Verticaal

- 1 Vermoord politicus
- 2 United Business Education Academy - Maakt oud nog ouder
- 3 Perzisch Heerser - Getij
- 4 Van haren voorzien - Voorzetsel
- 5 m0212345 - Bid (Lat.)
- 6 Biodiversiteitsinstituut (afk.) - Waar het water land wordt
- 7 Niet vroege - Visueel
- 8 Zilver - Kosthuis
- 9 Bruisende partij - Inlichting
- 10 Klepperend geluid

Dries De Smet

Oplossing Kruiswoord 2919

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	A	K	I		A	S	B	A	K
2	T	R	O	E	P		M	O	R	A
3	A	I		P	R	E		S	I	P
4	P	E	K		E	R	I	K	A	
5	T	R	I	A	N	G	E	L		K
6	E		V	E	T	E	R	A	A	N
7		P	I	L	E	R		S	F	E
8	A	A	L		N	E	P		W	C
9	S	T	E	M		N	O	R	A	H
10	L	E	V	E	R		P	E	S	T

Kan een student katholiek én Vlaams zijn?

The Studentenraad van de Associatie K.U.Leuven (StAL) schiet binnenkort officieel uit de startblokken. Zo kunnen de studenten ook op associatieniveau hun stem laten horen. De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) moet tegelijkertijd met lede ogen aanzien hoe haar positie als landelijke studentenkoepel wordt bedreigd.

Het genesisverhaal over de Associatie K.U.Leuven is intussen bekend. De K.U.Leuven kan uitpakken met een netwerk van instellingen van de Noordzee tot aan de Maas. Dat konden de studenten niet zomaar laten gebeuren. Via een reeks ontmoetingen tussen de Leuvense universiteitsstudenten van LOKO en de studentenraden van de partnerhogescholen, werden de grondvesten van een heuse studentenraad gelegd. Enkele weken geleden werden zelfs statuten goedgekeurd die binnenkort op een officiële plechtigheid worden ondertekend. De snelheid waarmee de StAL zich heeft gevormd, heeft zelfs de K.U.Leuven verbaasd.

Ondanks deze voortvarendheid, is het nog niet meteen duidelijk welke punten de StAL precies zal moeten bespreken. Het nieuwe decreet op het hoger onderwijs zal trouwens de associaties verplichten de studentenraad te raadplegen over aangelegenheden die de studenten betreffen. Veel zal daarbij afhangen van de dynamiek die de associaties ontwikkelen. Sommige beleids-

makers hadden immers nooit meer dan een los samenwerkingsverband in gedachten. Anderen zien dan weer de associaties uitgroeien tot nieuwe superuniversiteiten, die centraal geleid worden. Zulke associaties verdienen uiteraard een stevige inbreng van de studenten.

De kans bestaat dus dat, zeker wat de Leuvense associatie betreft, heel wat belangrijke dossiers bij de StAL zullen terechtkomen die vroeger op het niveau van de lokale studentenraden werden behandeld. Doordat de associaties ook meer zaken zelf kunnen regelen, zal ook VVS, waarin alle studentenraden van Vlaanderen zijn vertegenwoordigd, aan belang inboeten. Wat zou het immers voor zin hebben om te overleggen met collega's uit Gent of Diepenbeek, wanneer de Leuvense associatie alles intern kan oplossen?

BECONCURREREN

Bij VVS ziet men dat uiteraard anders. Daar draait alles om de belangenbehartiging van alle Vlaamse studenten. Men mag zich niet opsluiten in de eigen associatie, want er zijn nog genoeg standpunten die samen krachtadig moeten worden verdedigd. Desalniettemin dringen reeds vandaag al de associatiegrenzen VVS binnen. Er wordt gesproken over de mogelijkheid van Leuvense 'blokvorming' wat bij de andere Vlaamse studentenkoepels dan weer een tegenreactie oproept. Zo zal bij een discussie over de vraag of de studenten van de Katholieke

Hogeschool Sint-Lieven mogen meegenieten van de sociale voorzieningen van de UGent ongetwijfeld het associatiebelang op de eerste plaats staan.

Een element dat de zaak extra gevoelig maakt, is geld. Destijds werd er een decreet gestemd waarbij werd omschreven hoe een landelijke studentenkoepel er moest uitzien, om aanspraak te maken op subsidiëring vanwege de Vlaamse overheid. Uiteraard voldeed VVS aan die definitie. Omdat de StAL echter ook over heel Vlaanderen actief is, zou zij vandaag ook een subsidieaanvraag kunnen indienen, waardoor VVS dan weer minder middelen krijgt. Hoewel beide organisaties een duidelijke reden van bestaan hebben, zouden zij genoodzaakt zijn elkaar te beconcurreren.

Het probleem is zeker ook dat VVS de afgelopen jaren nauwelijks nog zich heeft moeten laten horen. Ondanks Maastrichtnormen en andere maatregelen, bleef het hoger onderwijs als geheel redelijk gespaard. De vrije toegang ligt niet onder vuur, integendeel. De studenten zijn niet apathisch geworden; ze hadden gewoon 'geen reden tot klagen'. Dat heeft ook zijn voordelen. Oude strijdpunten, zoals een hervorming van het studiefinancieringsstelsel, worden nu eindelijk aangegrepen, en de bijdrage van VVS kan hier niet onderschat worden. Aan de andere kant is het moeilijker om nog solidariteit te creëren onder de studenten wanneer zij niet als groep bedreigd zijn in hun rechten.

VAARWEL

Binnen de studentenkoepel LOKO vindt er daarom momenteel een brede discussie plaats over de toekomst van VVS in het nieuwe associatielandschap. Bij de Leuvense faculteitskringen bestaat er op het eerste gezicht weinig animo om VVS vaarwel te zeggen. Bij de studentenvertegenwoordigers daarentegen zijn de meningen verdeeld. Een standpunt wordt pas binnenkort bepaald. Binnen de andere Vlaamse studentenkoepels is de discussie minder prangend, omdat er daar nog nauwelijks overleg is op associatieniveau. Wellicht verkiezen zij om VVS in zijn huidige vorm te bewaren, hoewel de Leuvense houding daarin in grote mate bepalend zal zijn.

Bij de discussie tussen VVS en de StAL staan dus niet de inhoudelijke of ideologische meningsverschillen voorop. Financieel-structurele redenen dwingen beide organisaties om hun positie te verdedigen. Een soort machtspeel dus, met als ultieme inzet het recht om te spreken in naam van dé student. Dat lijkt moeilijk te verwoorden naar de achterban toe. Toch pleiten slechts zeer weinigen voor een echte breuk. Na de eerste paniecreactie, lijkt er ruimte zijn gekomen tot overleg. Het wordt dan afwachten of de leden van de StAL zich nog steeds thuis kunnen voelen in VVS.

Thomas Leys

KORT • KORT • KORT KORT • KORT • KORT

Leuvense studenten massaal op straat tegen oorlog

Vorige week donderdag, of 'dag X' zoals het soms genoemd wordt, betoogden overdag ongeveer tweeduizend studenten en scholieren na een mobilisatie in de scholen en de aula's. Zij wilden hiermee hun protest tonen tegen de unilaterale actie van de Amerikanen en de Britten tegenover Irak. Het initiatief ging uit van het platform 'Studenten tegen de oorlog', die een aantal politieke studentenorganisaties en NGO's overkoepelt. Diezelfde avond vond er ook een vredeswake plaats op de Grote Markt, waar nog eens minstens tweeduizend mensen aan deelnamen. Hier was de gemiddelde leeftijd van het organiserend comité een stuk ouder, waardoor de actie een minder studentikoos tot zelfs oubollig karakter had. Om de wake af te sluiten werd er nog een korte, vredevolle optocht door de Tiensestraat gehouden, die niet was gepland. De ordediensten lieten dit echter gebeuren.

Ook VUB keert zich tegen de oorlog

Als enige Vlaamse universiteit keert de Vrije Universiteit Brussel zich officieel tegen de Amerikaans-Britse aanval op Irak. De Raad van Bestuur van de VUB stemde hierover dinsdag een notie. Zij wijst op de grote gevaren die deze aanval betekent voor de internationale veiligheid en op de achteruitgang van de politieke ethiek die geen rekening houdt met historische gevoeligheden. De VUB wil naar eigen zeggen een oproep doen aan de academische wereld om "de wetenschappelijke verworvenheden van het menselijk denken actief te verdedigen als basis voor het maatschappelijk handelen". De andere universiteiten nemen tot dusver geen stelling in, hoewel veel individuele academici wel hun protest laten blijken via elektronische petitie of raamaffiches.

Structuurdecreet hoger onderwijs goedgekeurd in commissie

Zonder veel problemen werd vorige week dinsdag het ontwerp van decreet dat het hoger onderwijs in Vlaanderen moet hervormen, goedgekeurd in de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement. Dit gebeurde met steun van de regeringspartijen en CD&V die hierover vooraf een akkoord hadden gesloten. De amendementen van oppositiepartij N-VA werden weggestemd. Rond de taalregeling werd uiteindelijk bepaald dat maximaal tien procent van de vakken in de bachelorfase mag onderwezen worden in een vreemde taal, de taalvakken zelf uitgezonderd. De onderwijsinstellingen krijgen ook meer tijd om hun hervormingsdossiers in te dienen bij de Vlaamse Regering. Het ontwerp gaat nu richting de plenaire vergadering op 2 april waar alle parlementsleden zich moeten uitspreken.

Studenten bezetten IAB

De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) heeft vorige week in Brussel het kantoor van het Instituut voor Accountants en Belastingconsulenten (IAB) bezet. Ze deed uit onvrede met een ontwerp van koninklijk besluit dat minister van Economie Charles Picqué (PS) had opgesteld. Dat KB regelt de manier waarop de afgestudeerden in de richtingen accountancy en fiscaliteit de stage kunnen beginnen. Hiervoor moeten zij vooraf een examen afleggen, waarbij echter het KB nauwelijks vrijstellingen garandeerde voor studenten die hiervoor net een diploma hebben verworven. Het besluit was daarenboven op Franstalige leest geschied en hield geen rekening met de Vlaamse onderwijsstructuur. Het IAB zou daardoor de mogelijkheid krijgen de instroom in het beroep zelf in te perken. Minister Rik Daems (VLD), die ook bevoegd is voor het dossier, is intussen bijgedraaid en dringt bij zijn collega aan om rekening te

houden met de vragen van de Vlaamse studenten. Hoewel er vooruitgang is, gaat het overleg nog steeds verder. Het is niet zeker of er dan toch nog een transparant besluit komt voor de verkiezingen.

K.U.Leuven zoekt nieuw logo

Bij de Dienst Communicatie van de K.U.Leuven wordt er druk gewerkt aan een nieuwe grafisch kledje voor de universiteit. De huidige huisstijl dateert van 1995 en is aan vernieuwing toe. De verschillende

soorten logo's, gaande van de zegel met de Sedes Sapientiae tot het logogram, zouden plaats moeten maken voor een eenvormig kenteken voor de K.U.Leuven. Geen enkel voorstel viel tot dusver in de smaak. De naam of de afkorting van de universiteit zelf staat niet ter discussie. In tegenstelling tot Gent en Brussel, die respectievelijk hun R en V zagen verdwijnen, houdt de K.U.Leuven vast aan haar katholiek karakter. Misschien dat een wedstrijd wat nuttige suggesties kan opleveren?

(tl)

Is het Nederlands te min?

Begin je kennis van vreemde talen al maar wat af te stoffen, want het zou wel eens kunnen dat je na het volgende academiejaar een aantal colleges in het Engels zal moeten volgen. Kringraad organiseerde hierover dan ook een debat, waar Veto – alvast met een vertaalwoordenboek in de hand – naartoe trok.

De volksvertegenwoordigers Ludo Sannen (Agalev) en Danny Pieters (N-VA) kwamen hun politieke standpunten vertolken, terwijl de vice-rector van de exacte wetenschappen Guido Langouche de opinie van de K.U.Leuven vertegenwoordigde. Lies Sercu van het departement Linguïstiek werd dan weer als 'wetenschappelijk geweten' uitgenodigd.

LOKKEN

Na een korte uiteenzetting over de evolutie van de taalregeling kregen de panelleden een paar minuutjes om hun standpunten nader te verklaren. Sannen mocht de discussie openen en wees er onmiddellijk op dat het ook zijn bekommernis is om het Nederlands als onderwijstaal te handhaven.

Zijn voorstel tot decreet wil de instellingen meer autonomie bieden om met vreemde talen om te gaan. Daarnaast zou het ook de huidige toestand versoepelen én verstrengen. Sannen gaat er immers van uit dat al heel wat lessen in het Engels gegeven worden; wat overigens later door een van de weinige aanwezige studenten beaamd werd. Een meertalig onderwijs zou binnen de huidige internationale context een inherente meerwaarde kunnen bieden. Hij benadrukte stellig dat alle instellingen een gedragscode moeten opstellen, waarin zij hun keuzes uitgebreid verantwoorden, en dat zeker niet meer dan tien procent van een hele bacheloropleiding in een andere taal zal zijn.

Pieters had dan weer op zich niets tegen anderstalig onderwijs, maar maakte toch

enkele bedenkingen. Hij hechtte er weinig geloof aan dat anderstalig onderwijs tegelijkertijd kwaliteitsbevorderend kan werken. Er zou in het bijzonder een nieuwe maatschappelijke indeling ontstaan en de democratisering van het hoger onderwijs zou in het gedrang komen. Wie het Engels

niet voldoende beheerst, wordt immers ook de toegang tot de universiteit belemmerd.

Zo legde Pieters nogmaals de nadruk op het recht op een basisopleiding in de eigen taal. Volgens hem is er nauwelijks nood aan anderstalige opleidingen en geeft de Vlaamse regering alleen maar toe aan de

algemene verengelsing. Meer zelfs, hij legde Sercu in de mond dat het Nederlands haar "te min is".

Vice-rector Langouche verduidelijkte daarop dat de K.U.Leuven een basisopleiding in het Nederlands garandeert en wil leren van het slechte Nederlandse voorbeeld, waar zowat het hele hoger onderwijs verengelt is. Hij zag in de taalregeling vooral een manier om een grotere mobiliteit teweeg te brengen en dus meer buitenlandse studenten naar Leuven te lokken. In de praktijk zou de toepassing van de taalregeling zo'n tien Engelstalige basisopleidingen met een Nederlandse 'equivalent' en zeventig Engelse *advanced master*-opleidingen opleveren. Maar hoe dat equivalent concreet ingevuld moet worden, was hem nog niet duidelijk.

ONBEROERD

Ten slotte kwam Sercu aan de beurt. Zij openbaarde de resultaten van een taalonderzoek bij verschillende faculteiten. De voornaamste conclusie was dat het best wel goed gesteld was met de - passieve - kennis van het Engels van studenten en docenten. Dat leidde tot de vraag of er samen met een nieuwe taalregeling ook geen ondersteunende colleges ingevoerd moeten worden. Dat zou echter veel kosten, wat overigens ook geldt voor een toenemende stroom Erasmusstudenten. Die kunnen in Vlaanderen immers voor een deel op de kosten van de belastingbetaler studeren.

De discussie gleed dus af in financiële vraagstukken, terwijl de kern van het debat onberoerd bleef en niet echt verhelderd werd. Er werd lustig gegoocheld met allerlei technische details en aan het einde leken Sannen en Pieters zeker nog geen overeenstemming bereikt te hebben. Wij bleven maar wat verweesd achter, maar gelukkig hebben we deze keer ons woordenboek nóg niet nodig gehad.

Wim Gemoets

REEKS POLITIEKE STUDENTENBEWEGINGEN: JADE

Levenskwaliteit in Leuven

Een studentenbeweging die we nog niet onder de loep namen is Jade. Het is niet alleen een kostbaar groen gesteente, het staat ook voor Jong Agalev Studentenafdeling Leuven. Die afdeling staat zeker niet stil en liet recent van zich horen in de Leuvense anti-oorlogsbeweging.

Elise Rummens en Brecht De Schutter, de twee 'secretarissen' van Jade en beide via een broer binnengeloodst in de grote groene familie, stonden me te woord op een drukke dag X, tussen acties en betogingen door.

«Ik was altijd wel geïnteresseerd in politiek omwille van de groene levensvisie koos ik dan voor Agalev. Daarmee bedoel ik niet enkel het ecologische aspect, maar ook het sociale en het algemeen-menselijke opkomen voor levenskwaliteit. De drempel om je dan actief te engageren is vaak vrij hoog. Door mijn broer was die drempel verlaagd voor mij,» aldus Elise. Brecht beaamt: «Ik was ook vrij vroeg geïnteresseerd in politiek, maar het is mijn broer die me overtuigde voor Agalev te kiezen. Mijn drijfveer om aan politiek te doen was de Noord-Zuid-kloof. Zo ben ik bij Agalev beland, toch dé partij die zich daar voor inzet, meer dan de socialisten bijvoorbeeld.»

Zoals in elke studentenbeweging besteden ze heel wat tijd aan hun idealen. Jade tracht tweewekelijks voor alle studenten en activiteit op touw te zetten: een film, een debat of praatcafé, een spreker. Daarbij tracht men in te spelen op actuele vragen. Er is ook de politieke werking: het vergaderen, activiteiten voorbereiden, contacten onderhouden, enzovoort.

Elise: «We onderhouden bijvoorbeeld goede contacten met Agalev Leuven. We verspreiden elkaars agenda en activiteiten. Verder zijn er de afspraken met Jong Agalev Nationaal. We zijn wel een studentenbeweging; Leuven heeft geen jongerenafdeling. We concentreren ons ook niet op Leuvense thema's; wel op studententhemas.»

Veto: Hoe zit het met de linkse eenheid in Leuven?

Elise: «Zeker nu met de actie die uitgaat van 'Studenten tegen oorlog' is er een aangename samenwerking. We werken daarvoor samen met Student Aid, SJW, Animo, Attac, ALS, Sora.»

SPEL

Veto: Hoe zit het met het aantal leden?

Elise: «Jade heeft een 10-tal actieve leden. We hebben ook heel wat leden die op onze mailing list staan, maar die minder actief zijn. Elke jongere die lid is van Agalev is

automatisch ook lid van Jong Agalev (JA)»

Brecht: «Dat belet niet dat JA Agalev durft te bekritisieren. Ik denk dan aan het migrantenstemrecht en aan de kwestie-Nepal, waar JA het partijbestuur echt onder druk heeft gezet door middel van persberichten en dergelijke meer.»

Veto: Blikken jullie gezien die compromissen tevreden terug op de regeerperiode?

Brecht: «We zijn gematigd positief, zeg maar. Compromissen behoren tot het politieke spel en zijn niet per definitie slecht.»

Elise: «Inderdaad, zolang niet wordt ingegaan tegen de basisideologie van een partij. Als kleine partij is het natuurlijk moeilijker je te verdedigen.»

Brecht: «Het was ook onze eerste regeringsdeelname.»

Elise: «Sommigen menen dat Agalev op zijn best is in de oppositie, dat vindt JA zeker niet. Elke partij, dus ook Agalev, weegt nog steeds het meeste op het beleid vanuit de regering. Alleen is de communicatie niet ideaal: de verwezenlijkingen van Agalev worden naar buiten toe te weinig beklemtoond door onze mandatarissen.»

STILLE KRACHT

Veto: Wie vinden jullie zelf de beste Agalev-minister?

Brecht: «Vera Dua wordt meestal gezien als een vrouw met kennis van zaken die

heel wat gerealiseerd heeft. Maar ook Eddy Boutmans (staatssecretaris van ontwikkelingssamenwerking, ldr) heeft als stille kracht heel wat goed werk verricht. Ik denk aan het wettelijk inschrijven van de OESO-norm die stipuleert dat 0,7% van het BNP naar ontwikkelingssamenwerking moet gaan. In het algemeen vind ik het goed dat Agalev ook duidelijk aan de lange termijn denkt. Agalev gaat niet uit van de idee dat economische groei en welvaartstoename oneindig zijn, maar integendeel beperkt worden door de hoeveelheid aanwezige grondstoffen en consumptie en vervuiling.»

Elise: «Ik merk wel op dat er een beetje een kloof is binnen Agalev, in die zin dat er niet direct een volgende generatie is die kans krijgt. Daarom oefent JA ook druk uit om jonge mensen op een lijst te krijgen, zoals bijvoorbeeld Tinne Van der Straeten.»

Veto: Wat verwachten jullie van de verkiezingen?

Elise: «Dat is niet te voorspellen. We gaan er volop voor, en dan zien we wel. Mogelijk zal het iets minder zijn dan vier jaar geleden omdat we toen ook dioxinestemmen binnenhaalden. Toch denk ik dat we wel kunnen stijgen, al beseffen we dat onze groeimarge niet enorm groot is.»

Veto: Hadden jullie niet de ambitie op een lijst gaan staan?

Elise: «Het interesseert me wel een beetje, maar ik zou er echt geen tijd kunnen voor vrijmaken. Nu al neemt de werking erg veel tijd in beslag.»

Brecht: «Daar vond ik het toch nog een beetje vroeg voor.»

Lieven De Rouck

www.jade.agalev.net

“Niet denken over talen in termen van zuiverheid”

De mogelijke verengelsing van het hoger onderwijs hielp reeds de helft van de academische en politieke wereld op zijn paard. De discussies beperken zich echter meestal tot een welles-nietes-spelletje. Hoog tijd dus om eens wat verder te kijken dan onze taalknobbel groot is bij professor Dirk Geeraerts, docent algemene en Nederlandse taalkunde.

Veto: Begrijpt u de vrees voor verengelsing?

Dirk Geeraerts: «Mensen die een probleem hebben met verengelsing, zijn tegen het gebruik van het Engels als zodanig. Minder dan veertig jaar geleden was er immers de strijd voor de vernederlandsing van het hoger onderwijs en dat is nog altijd een gevoelig punt. Ondertussen heeft het Nederlands bewezen ook als onderwijs- en wetenschapstaal te kunnen functioneren. Je kan je dus voorstellen dat de huidige verengelsing moeilijk ligt bij sommige mensen en dat zij niet bereid zijn die verwezenlijkingen op te geven.»

Veto: Vreest u zelf de verengelsing?

Geeraerts: «Ik denk daar toch genuanceerder over, of zelfs helemaal anders. Als je uitgaat van de oorspronkelijke motivatie van de vernederlandsing, namelijk emancipatie en het creëren van kansen, dan kan die niet toegepast worden op de huidige situatie. Het zou onjuist zijn het Engels buiten de universiteit te houden, omdat het Engels hoe dan ook de dominante taal is van de internationale wetenschap. Dat betekent dus dat je de mensen hier de kans moet geven om te participeren in dat internationale wetenschappelijke bedrijf en dat kan enkel in het Engels gebeuren. Participeren wil zeggen kennis kunnen nemen van iets, zelf iets kunnen presenteren en als universiteit naar buiten kunnen komen op een internationaal forum. Daarom is het terecht Engeltalige mogelijkheden te bieden aan de studenten. Op het niveau van de staat ligt dat natuurlijk helemaal anders, omdat men zich daar moet kunnen legitimeren ten opzichte van de burger.»

Veto: Hoe ver kan die verengelsing dan gaan?

Geeraerts: «Er zijn natuurlijk een aantal voorwaarden. Ten eerste moet je je beperken tot een bepaald functioneel niveau: de groepen die in aanraking komen met die internationale onderzoeksweld. In de praktijk betekent dit waarschijnlijk dat je het Engels alleen of vooral toelaat op het niveau van de post-initiële master (voortgezette opleidingen, jb/wg). Ten tweede moet je gaan nadenken over begeleidende maatregelen. De universiteit doet dat ook: er zijn optionele cursussen academisch Engels voor onderzoekers. Maar misschien moet zo iets een vast onderdeel worden van een internationale onderzoeksopleiding. Een derde nuance is dat je niet moet overdrijven met het verengelsing. Er zijn nog wetenschapsgebieden waarin je niet in het Engels

werkt, internationaal ook niet. Er is immers soms een tendens om te overdrijven. Ten slotte: zo'n tweetaligheid werkt het best wanneer mensen goed zijn in hun eerste taal. En daar gaat misschien nog te weinig aandacht naar in het eerste Nederlandstalige deel van de opleiding. Als je een goede presentatie in het Nederlands kan geven, dan zal dat ook al veel vlotter in het Engels gaan.»

SLECHT

Veto: Studenten moeten dus eerst goed Nederlands leren en dan pas aan Engels beginnen.

Geeraerts: «Wel, ik zou zeggen, laten we daar toch ook genoeg aandacht aan besteden. Als je een stukje verengelsing wil, dan moet je ook eens nadenken of je de taalvaardigheid op het basisoniveau wel goed behandelt. Ik denk dat de communicatievaardigheden die je nodig hebt expliciet aandacht moeten krijgen in de opleiding, zowel voor het Nederlands als voor het Engels, zowel in de positieve als in de humane wetenschappen.»

Veto: Is het dan zo slecht gesteld met het Nederlands van de student?

Geeraerts: «Tja. Zeer slecht is het niet, maar het kan zeker beter.»

Veto: Dus...

Geeraerts: «Dus iedereen zou een stage bij Veto moeten doen! (lacht)»

Veto: Verengelsing van de initiële master, min of meer de huidige licenties, ziet u niet zitten?

Geeraerts: «Dat hangt ervan af wat je doelstellingen zijn. Het is natuurlijk zo dat

motiveren. Ik denk dan aan het vak Engelse taalkunde of vakken waarmee je met een internationale context in contact komt.»

«De wetenschap is in het Engels dus moet alles in het Engels» is een foute redenering. Communicatief actief worden gaat immers nog altijd het gemakkelijkste in de moedertaal, ook op dit niveau. Men heeft in het begin van de masteropleiding namelijk meestal nog niet veel ervaring met het schrijven van teksten en het presenteren van resultaten. Het Nederlands is hier dus functioneel te motiveren.»

Veto: Geldt uw functionaliteitsargument dan ook bijvoorbeeld voor het Frans, dat bijvoorbeeld heel belangrijk is in de rechtsleer?

Geeraerts: «Dat is een heel specifiek voorbeeld, maar... ja, waarom niet? Een begrip dat we daarbij gebruiken is 'forumtaal', de taal waarin de wetenschappelijke interactie in een bepaald domein dominant gebeurt. Meestal is dat het Engels, maar als dat een andere taal is of je wordt geconfronteerd met functionele meertaligheid, zoals dat bij recht het geval is, dan denk ik dat dat te verantwoorden is. Dat wil niet meteen zeggen dat die lessen in andere talen gegeven moeten worden, maar je kan zoals bijvoorbeeld bij economie verplichte taalcursussen inlassen.»

“Wat nog een groter gevaar is, is de invulling van de lerarenopleiding in het nieuwe systeem.”

ROMPSLOMP

Veto: Vreest u dan niet dat het Nederlands als wetenschapstaal op bepaalde vlakken zal inboeten?

Geeraerts: «Als je het realistisch bekijkt dan is het zo dat het Nederlands misschien wel een volwaardige wetenschappelijke taal is, maar niet in die zin dat we voor alle begrippen een Nederlands klinkende term hebben. Neem een willekeurig wetenschapsgebied en er wordt gebruik gemaakt van Engelse termen, maar die worden natuurlijk wel ingebed in een Nederlandse omgeving. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij wetenschapsjournalistiek, en daar lijkt het te lukken. Dat is dus blijkbaar niet zo'n probleem.»

«Waar ik sterk tegen ben, is de neiging van sommige mensen om over talen te denken in termen van zuiverheid. Engelse woorden aan je taal toevoegen is nog geen verengelsing. Daar zijn verschillende redenen voor. Het gebruik van leenwoorden is bijvoorbeeld een standaardpraktijk van alle talen. Bovendien kom je met een puristische reactie niet veel verder: Nederlandse equivalenten zorgen enkel voor administratieve rompslomp en als je het al zou kunnen bijhouden, dan weet je nog niet of mensen de woorden ook daadwerkelijk zullen gebruiken. Talen laten zich niet zo gemakkelijk sturen.»

Veto: Een andere beleidsopstoot van de Vlaamse regering was het voorstel van Van Grembergen om met een nieuwe spellinghervorming de fouten van de vorige uit te wissen. Was zijn voorstel terecht?

Geeraerts: «Ik was het zelf wel met Van Grembergen eens, maar volgens mij wist hij zelf niet hoezeer hij eigenlijk gelijk had. Er zijn namelijk een aantal gekke regels en met enkele kleine veranderingen zou je het de mensen die correct willen spellen een heel stuk gemakkelijker kunnen maken.

Anderzijds zijn er heel veel mensen die het niets kan schelen. De voorbeelden waarmee Van Grembergen naar buiten gekomen is, waren bovendien nogal ongelukkig en daarom heeft zijn voorstel het niet

gehaald.»

DESASTREUS

Veto: Naar alle waarschijnlijkheid vermindert het aantal uren taalonderwijs in de middelbare school en verdwijnen er uren Duits en Frans. Hoe schat u die evolutie in?

Geeraerts: «Dat zou behoorlijk desastreus zijn, als dat zou gebeuren. En wat nog een groter gevaar is, is de invulling van de lerarenopleiding in het nieuwe systeem. Er zijn plannen om een lerarenopleiding in te richten onmiddellijk na de bachelor, waarbij je dus dat masterstukje mist. Dat zou dus absoluut heel erg zijn voor het talenonderwijs in de middelbare school en een niveaudaling met zich meebrengen.»

Veto: Heel algemeen: heeft taal de positie die het verdient in het beleid van de regering? Namelijk een helpersrol om politici inzicht te bieden in uiteenlopende materie.

Geeraerts: «Ja, wat je moet doen om politici inzicht bij te brengen dat weet ik niet. Dat is een vraag die van dag tot dag moeilijker wordt. (lacht) Maar als je de wettelijke regelingen buiten beschouwing laat, heb je vooral te maken met onderwijs en cultuur en formeel gezien gebeurt er wel veel. We hebben inderdaad heel goed talenonderwijs en we moeten dat koesteren.»

Veto: Houden de politici rekening met taalspecialisten?

Geeraerts: «Nee. Echt rekening houden met specialisten doen ze zeer weinig. Dat hangt natuurlijk ook af van minister tot minister en ik wil dat wel nuanceren, want er is bijvoorbeeld de Nederlandse Taalunie. Die wordt ondersteund door de regeringen en daarin zitten ook specialisten. Aan de andere kant heb je echter de vorige spellinghervorming, die uitvoerig voorbereid werd door een aantal specialisten en dan in een vlaag van paniek door de politici werd afgeschoten.»

Veto: Hoe zit het met het belang dat politici aan standaardtaal hechten?

Geeraerts: «Dat is heel dubbelzinnig. Enerzijds promoot men vlot en correct taalgebruik, maar anderzijds zijn onze politici zelf geen grote oratorische talenten. Die boodschap kan dus heel dubbelzinnig overkomen. Waarom zou ik toch standaardtaal gebruiken? Als ik betere teksten wil schrijven, betere presentaties wil geven, misschien zelfs betere colleges wil geven, dan doe ik dat in de standaardtaal. Dit is het beste instrument dat ik ter beschikking heb. Het is ervoor gemaakt, bij manier van spreken. Dus als je wilt dat mensen verzorgd kunnen spreken, zorg er dan voor dat ze in situaties terecht komen waarin ze dat instrument moeten gebruiken en ze de noodzaak voelen om zich daarin te bekwamen. Begeleide zelfstudie is dan bijvoorbeeld een goed initiatief, bovendien zijn rolmodellen als Bavo Claes en Martine Tanghe de beste motivatie.»

Veto: Bedankt voor de tip en see you!

**Joris Beckers
Wim Gemoets**

“Vanuit de VUB kan je de wereld aan”

Fen tijdje geleden spraken we met de Gentse rector en volgende week is onze eigenste André Oosterlinck aan de beurt, maar deze week hebben we het met Benjamin Van Camp van de Vrije Universiteit Brussel over de machts-holding van de Leuvense associatie, de kwaliteit van het Gentse onderzoek, en de misvattingen van Louis Tobback over Brussel: “Een spoorstudent weet niet hoe het hier echt is”.

Benjamin Van Camp is nog niet zo lang rector, maar hij heeft het nog niet onder de markt gehad. Eerst was er de associatievorming, waarbij hij in snelheid werd genomen door André Oosterlinck van de K.U.Leuven. Daarna sprak diezelfde André Oosterlinck zich openlijk uit om maar twee topuniversiteiten over te houden in Vlaanderen - de VUB zou er niet bij zijn - en recentelijk deden ook geruchten de ronde dat de K.U.Leuven minstens één eredoctor voor de neus van de VUB had weggekaapt. De voorlopig laatste episode in het feuilleton speelt zich af op het gebied van de toelatingsproef voor arts en tandarts. Van Camp, die met zijn opleiding Latijn-Grieks in het middelbaar met glans geneeskunde studeerde, heeft daar sterke gevoelens over en geeft dan ook een uitgebreid en gepassioneerd antwoord op de simpele vraag:

Veto: *U heeft zich recentelijk uitgesproken tegen de toelatingsproef voor (tand)arts. Waarom?*

Benjamin Van Camp: «Toen men de toelatingsproef installeerde, vond men dat het aantal artsen beperkt moest worden, want men vond dat een teveel aan artsen een grote druk op het budget van de gezondheidszorg zou vormen. De gebruikte parameters hielden echter geen enkele rekening met evoluties in de toekomst, en men verwacht nu dat we al over enkele jaren met een tekort aan artsen zullen zitten.»

«Mijn standpunt is dus ten eerste — en daar zijn alle rectoren het mee eens — dat de gebruikte parameters slecht zijn. Een bijkomend probleem is dat de quota voor heel België zijn geregeld, terwijl er grote verschillen zijn tussen Vlaanderen en Wallonië. Voor de beperking van het aantal artsen waren er namelijk relatief meer artsen in Wallonië — 38 per 10000 inwoners tegen 24 in Vlaanderen. Als je de cijfers voor Vlaanderen bekijkt, lagen die heel dicht tegen de cijfers in Nederland, en in Nederland besefte men op dat moment dat er een ernstig tekort aan artsen dreigde. Meer artsen toelaten tot het beroep is dus dringend nodig.»

VOORBEREID

«Ook de inhoud van de toelatingsproef stoot me tegen de borst. Er zijn twee grote pijlers nu: informatieverwerking en brute kennis. Die informatieverwerking is gezond verstand gebruiken — tekeningen herkennen, een tekst samenvatten, enzovoort. Het tweede luik is het wetenschappelijke: fysica, scheikunde, wiskunde en biologie. De scholen beginnen zich daarop te richten door extra lessen in te richten voor geïnteresseerden, meer zelfs: vorig jaar hebben scholen uit de omgeving van Aalst ons gevraagd of zij onze aula's niet mochten gebruiken om lespakketten te bieden ter voorbereiding van de toelatingsproef. Een groot deel van de deelnemers was geslaagd voor de toelatingsproef en ze zijn ook niet alleen naar de VUB getrokken - de meesten gingen naar Leuven, als ik me niet vergis - dus dat was goed voor iedereen, zou je kunnen zeggen. Maar die lessen werden wel door repetitoren gegeven. Ondertussen gaat het dus niet meer om een spontaan examen, maar om een voorbereid examen. En wie is er het

best voorbereid? De mensen die het geld hebben om die lessen te betalen, artsen die hun kinderen zelf voorbereiden zodat ze later de praktijk kunnen overnemen; kortom een vrij elitaire groep, en daar heb ik principiële problemen mee.»

«Maar om terug te komen op het toelatingsbeleid zelf: van de studenten die begonnen aan de opleiding in het laatste jaar vóór de toelatingsproef werd ingesteld, zullen er ongeveer zeshonderd afstuderen. Dat ligt erg dicht bij het aantal dat nodig is om de vrije plaatsen in te vullen, als je rekening houdt met de afgestudeerden die niet het curatieve beroep gaan uitoefenen. Volgens mij is de toelatingsproef dus totaal overbodig. Als Oosterlinck pleit voor een vergelijkend examen, mij goed, maar als er meer studenten nodig zijn dan dat er willen beginnen, tja, dan heb je dat niet echt nodig.»

ONWAARDIG

Veto: *Stoort het u dat de rectoren van Leuven en Gent Oosterlinck en De Leenheer meer media-aandacht krijgen dan u en alles onder elkaar lijken te bedisselen?*

Van Camp: «Die media-aandacht, dat stoort me niet: ik doe ook mijn best om die te krijgen. Ik denk trouwens dat collega De Leenheer meestal samen met collega Oosterlinck - misschien zelfs wat geleid door collega Oosterlinck - in de media komt. Ik heb meer problemen met de manier waarop er reclame wordt gemaakt voor studeren in Leuven, er was een *gentleman's agreement* om zo iets alleen te doen voor opendeurdagen. Het is academisch onwaardig om onderwijs te verkopen zoals een winkelketen of toestellen van een bepaald merk. Dit gezegd zijnde, op persoonlijk gebied kan ik goed opschieten met André Oosterlinck, het gaat mij alleen om de politiek die de K.U.Leuven, met als leider Oosterlinck, voert.»

«Als Oosterlinck weer begint over te veel universiteiten in Vlaanderen, en dat we alleen de goede moeten overhouden, dan wil ik hem graag uitdagen om de kwaliteit echt te meten — naar het schijnt doen ze dat graag op uw rectoraat. Als je de fameuze *impact citation factor* (de kwaliteit van onderzoek meten aan de hand van het aantal keren dat het wordt geciteerd in de vakli-

“De machts-holding van de Associatie K.U.Leuven weigert elk gesprek.”

teratuur, ldk) bekijkt per lid van het ZAP (zelfstandig academisch personeel), dan blijkt dat de VUB er helemaal niet slecht uitkomt: het is Gent dat dan heel slecht scoort. Wij zitten zelfs vrij dicht bij Leuven.»

«Ik denk dat ons doel moet zijn om in alle richtingen een degelijke basisopleiding aan te bieden, en om in een aantal domeinen echt bij de top te horen. In Leuven kunnen ze in meer domeinen aan top-onderzoek doen, dankzij hun enorme patrimonium. In Gent horen zij vandaag bijna nergens bij de top; daar zullen ze aan moeten werken. (*mompelt*) Ik zou iets over ontwikkelingshulp kunnen zeggen, maar goed.»

«Het is dus belangrijk om tot een goede samenwerking te komen, maar dat is met

niet toe te laten. Wij liggen ook aan de basis van palliatieve zorgen en euthanasie - palliatieve zorgen weliswaar samen met zuster Leontien, waar ik veel respect voor heb.»

«Men mag wel niet de fout maken te zeggen dat vrijzinnigheid betekent: “doe maar op”. Wij hanteren ook strikte normen, bijvoorbeeld voor euthanasie. Ik ben zelf hematoloog, kom dus in contact met leukemie en transplantaties en zo, en ik kan u verzekeren dat het geen gemakkelijke beslissing is - voor de patiënt noch voor de arts - om over te gaan tot euthanasie. De missie die wij hebben om vragen te durven stellen aan de maatschappij - wat de jezuïeten trouwens ook doen - is de reden dat een vrije universiteit nodig blijft. Voor het overige zijn opleidingen vrij vergelijkbaar: zuiver onderzoek is zuiver onderzoek. Daarom pleit ik voor samenwerking, maar ook voor een eigen identiteit.»

Veto: *Waarom zouden studenten naar de VUB gaan?*

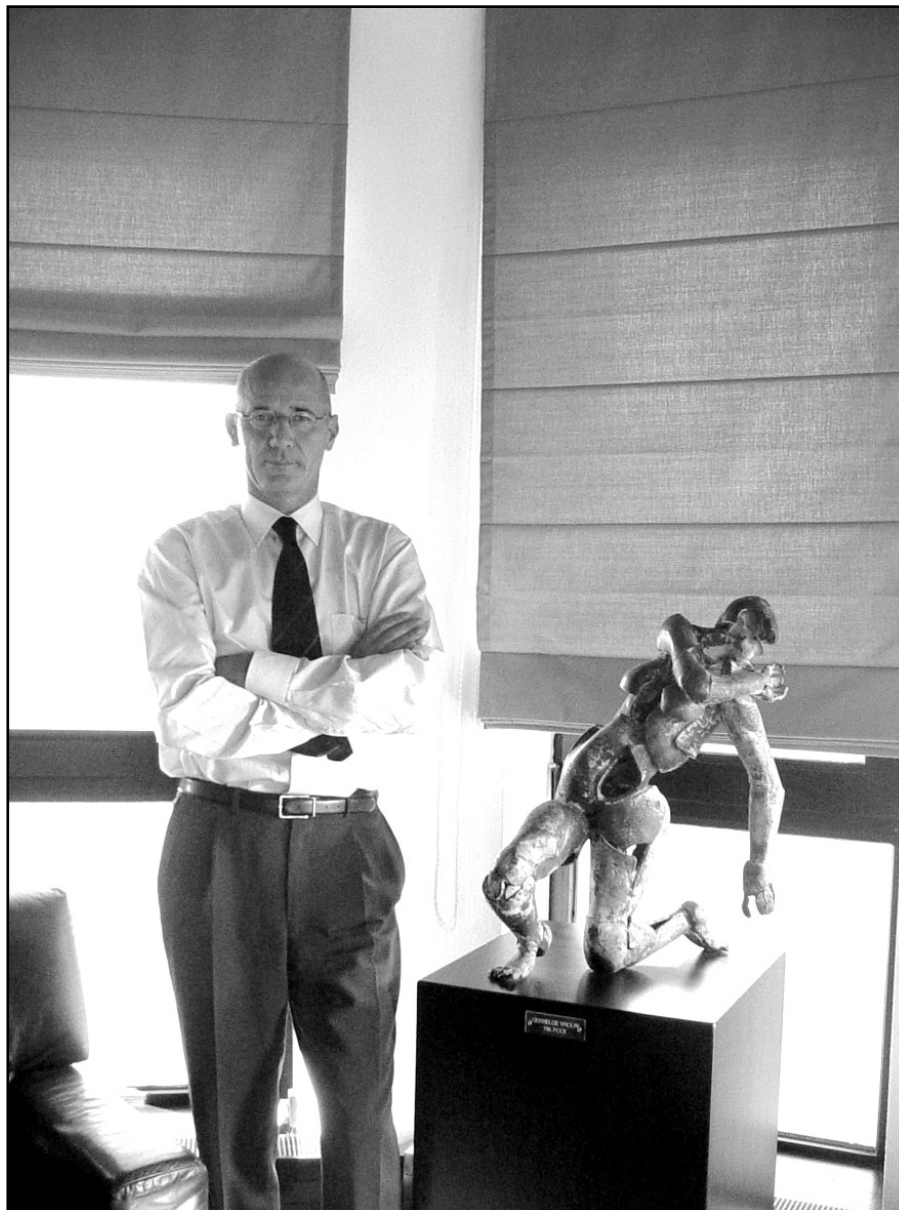
Van Camp: «Enerzijds heb je natuurlijk de slogans: wij zijn pluralistisch, tolerant, open voor iedereen enzovoort. In deze maatschappij, die zowel een beetje christelijk als een beetje vrijzinnig is, speelt dat echter niet zozeer. Daarom zou ik ook de aandacht willen brengen op onze heel speciale ligging: wij zijn niet gevestigd in of rond een Vlaamse stad. Brussel is iets heel speciaals: het is echt een venster op de wereld. Uw burgemeester Louis Tobback — die ook hier heeft gestudeerd — mag dan wel zeggen dat de veiligheid in Leuven uniek is, hij kan het niet echt weten want hij is altijd spoorstudent geweest.»

«Mensen die naar

Brussel komen en hier leven, niet op deze geïsoleerde campus, maar echt in Brussel — ook wij hebben binnenkort trouwens gratis openbaar vervoer — die willen hier niet meer weg. Je hebt hier de Ancienne Belgique, het Kaaithheater, ik-weet-niet-hoeveel optredens, een heel wervelende stad, maar verspreid. Als student zit je gewoon tussen de bevolking van Brussel, dat een heel kosmopolitische stad is. Mijn kinderen zaten bijvoorbeeld samen met heel wat allochtonen, en zij hebben nu geen schrik van allochtonen: ze kennen de cultuur en begrijpen bijvoorbeeld dat een groepje jongeren dat op straat rondhangt helemaal geen kwade bedoelingen heeft. Als je aan de VUB studeert, kom je terecht in een niet al te beschermd milieu, en je moet wel je plan trekken. Ik verwijt het dan ook aan veel jongeren dat ze graag zoveel mogelijk onder hun kerktoren willen blijven, bij hun vrienden. Aan de VUB leer je dat je de wereld aankan van hieruit.»

Laurens De Koster

www.vub.ac.be

Vragen

Veto: *Wat is de missie van de VUB als vrije universiteit?*

Van Camp: «Volgens mij is de missie van elke universiteit om aan onafhankelijk onderzoek te doen. Dat is volgens mij waarom de universiteit de motor is van de maatschappij. Honderdvijftig jaar geleden waren wij de enige universiteit die in de klerikale staat aan onafhankelijk onderzoek deed; nu is dat natuurlijk niet meer zo.»

«Dat onderzoek kan je dan nog kaderen binnen een bepaalde ethiek, en dan kom je al snel bij waarden en normen. Volgens mij liggen de vrijzinnige normen trouwens erg dicht bij de christelijke. Ik denk wel dat wij — VUB en de Université Libre de Bruxelles samen — een missie hebben om de moraal te laten opschuiven, wat de laatste vijftig jaar ook meermaals gebleken is. Denk maar aan in-vitrofertilisatie: de eerste is misschien wel in Leuven gebeurd, maar er is een heel debat geweest over het al dan niet verder ontwikkelen. Ook abortus is voor een stuk dankzij ons gelegaliseerd; ik kan u nog altijd de *annonce* in De Standaard laten zien waarin het departement Geneeskunde van de K.U.Leuven unaniem oproept om abortus

Katern: Ithaka¹¹ voyAGeur Bier, friet, soap, pop, kunst en kitsch

van 27 tot 29 maart feest in Stuk

Eén van de grote voorjaarsinitiatieven van Kura is Ithaka: een driedaags beeldende kunstenfestival met jonge artiesten. Einde maart is het jaarlijks terugkerende tentoonstellingsproject voor de 11de keer van de partij. In navolging van Odysseus wiens lange reis vertrok van op het eiland Ithaka, zwerft ook deze tentoonstelling doorheen Leuven en houdt ieder jaar halt op een andere plek. Na 10 jaar zwerven komt Ithaka thuis. Geen parcours meer in de stad, maar een tentoonstelling van hedendaagse kunst in Stuk die, in navolging van de kunstenaars, de huidige zap- en surfcultuur wil assimileren met de tentoonstellingswijze. De voyeur in elk van ons (*there's no denying*) wordt aangewakkerd, uitgenodigd om zijn eigen voyeuristische trekjes bot te vieren en rond te zwerven op een tentoonstelling die letterlijk en figuurlijk alle richtingen uitkan. U kiest zelf waar u naar kijkt.

In deze katern vind je alles wat je nodig hebt om drie dagen festival te overleven. Over *Jessica Friday* (de ster van het festival), lees je alles op pagina 7. Op pagina 8 en 9 schetsen we een beeld van het thema van Ithaka, en de kunstwerken die er te zien zijn. Je voyeurgehalte, de agenda van Ithaka en een stapel extra informatie vind je op pagina 10.

DO YOU LOVE JESSICA TOO?

“Ik ontdek steeds meer in mezelf”

Nog niet zo lang geleden was ze het meisje om de hoek. Op geen tijd werd Jessica Friday echter de meest gefotografeerde jonge vrouw van Hollywood, en nu lijkt de Jessica-gekte ook naar Europa over te waaien. Behalve de succesvolle romantische komedie *It's Always The Same Thing That Happens*, waarin ze de hoofdrol vertolkt, zit daar ook de release van haar hitsingle *Key to Life* voor veel tussen. Wij zochten naar de persoonlijkheid achter de superster.

Het New Yorkse Hilton lijkt de laatste dagen op een versterkte burcht. Zonder een van de hardbevochten perspasjes, geraak je niet voorbij de bebrilde kleerkasten die elke in- en uitgang bewaken. Toegestane interviews zijn keurig afgeklokt op twaalf minuten. De promotietour van Jessica Friday is ook op gastronomisch gebied een hoogtepunt: maar liefst twintig topkoks staan garant voor de catering van het nieuwe wonder van de popcultuur en haar entourage.

Veto: *Heb je geen schrik om te verdikken met het rijkeluisleventje dat je momenteel leidt?*

Jessica Friday: “Een beetje wel, ja. Je leeft toch altijd met het besef dat je al snel een aantal calorieën en hydraten teveel op hebt, en dat de kilootjes op de loer liggen. En tijd om te gaan joggen heb ik niet in deze drukke tijden!” (*Lacht*)

Veto: *Je hebt het inderdaad razend druk. Je eerste langspeelfilm, *It's Always The Same Thing That Happens*, draait momenteel volop in de bioscoop.*

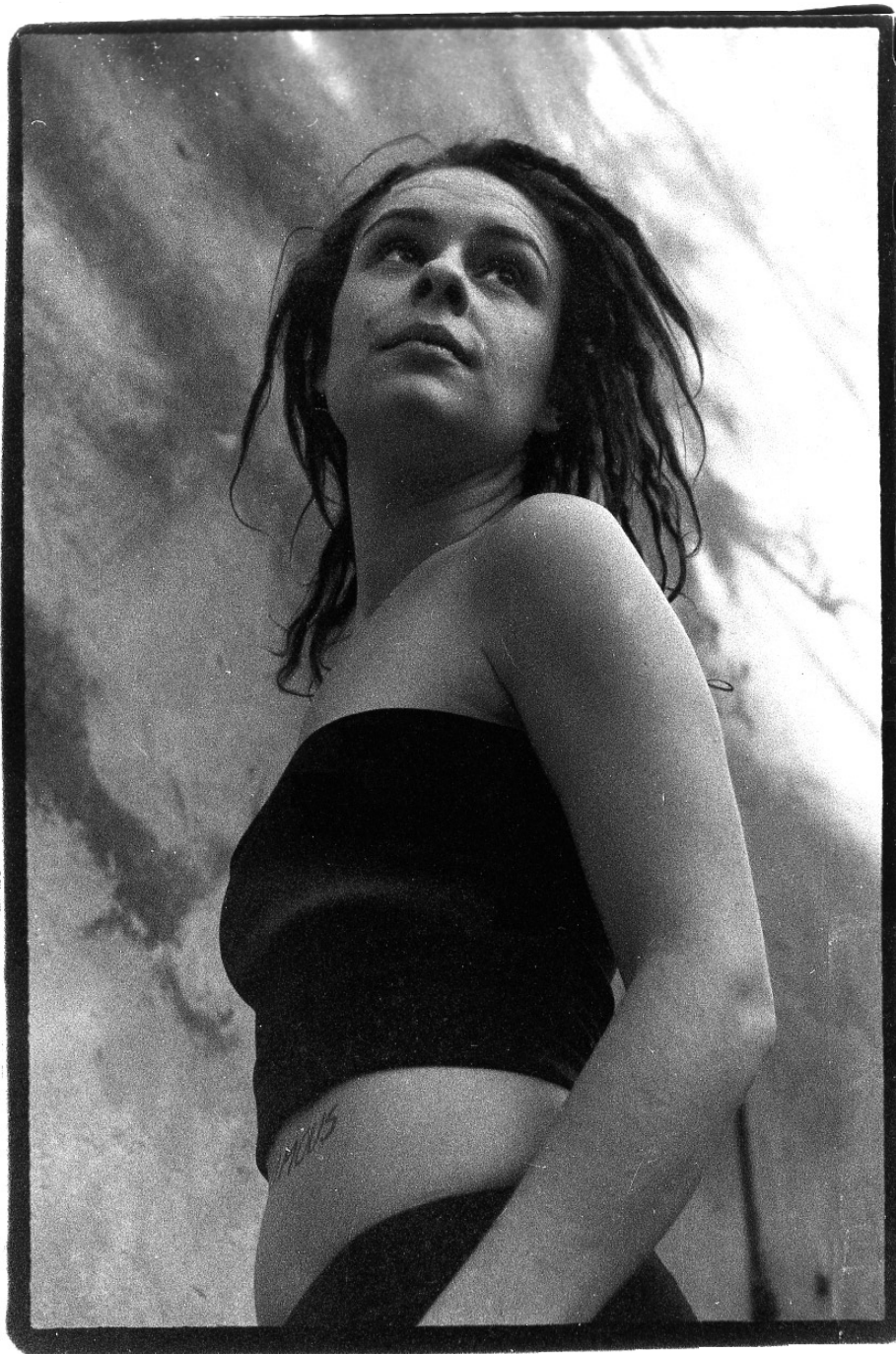
Jessica: “Inderdaad. Ik heb gehoord dat er al over een vervolg wordt nagedacht omdat hij het zo goed doet. Het zal waarschijnlijk afhangen van het feit of ik bijteken of niet. Ik wacht voornamelijk het scenario af. Krijgt mijn personage voldoende evolutie ingebouwd? Is er genoeg diepgang in haar personage? Je moet er steeds mee rekening houden dat je tenslotte fungeert als een rolpatroon voor een heleboel jongeren. Voor deze film heb ik dan ook zes maanden intensieve fitnessstraining gevolgd.”

Veto: *Wat vind je trouwens zelf van de film?*

Jessica: “Ik vind hem *awesome!* Hoe meer ik hem bekijk, hoe meer ik in mijn eigen personage ontdek. Nu begrijp ik ook wat de regisseur bedoelde met zijn aanwijzingen. Ik moest stoute bliken werpen en speelse bewegingen maken met mijn heupen, om een contrast te

scheppen met mijn goede bedoelingen. Ik denk dat dat de boodschap is van de film: het is niet omdat je er knap uitziet, dat je het niet goed kan menen met je vriendje en met andere mensen die om je geven.”

ook een voorwaarde voor het hele project, ik moest mijn relatie met mijn toenmalige *boyfriend* onderbreken. Mijn carrière zou te zwaar wegen op mijn verhouding, zeiden de producer en de

Veto: *In de film komt alles goed tussen jou en Hugh Grant, je mannelijke tegenspeler. Heb je een mannelijke tegenspeler in het echte leven?*

Jessica: “Het is net zoals het joggen, daar heb ik nu geen tijd voor! (*lacht*) Dat was

manager. En bovendien was het beter met het oog op mijn mannelijke fans dat ik geen vriendje zou hebben.”

Veto: *En je carrière begint inderdaad zwaar te wegen. Nu heb je ook een single uitgebracht.*

Jessica: “Ik hou zelf meer van het woord ‘song’ in plaats van ‘single’. Er is tenslotte heel wat tijd en energie ingekropen om het nummer te laten klinken zoals het klinkt. Het is meer dan zomaar het zoveelste hitje. Toen het nummer geschreven was en ingespeeld, heb ik een hele week in de studio doorgebracht om de vocals in te zingen. Achteraf hebben ze daar dan nog dagen aan gesleuteld om het helemaal perfect te laten klinken.”

Veto: *Heb je tussen je successen door nog tijd om ambities te koesteren?*

Jessica: “Mijn manager denkt al luidop aan de opname van een tweede full-cd. Daar zou ik dan dolgraag ook enkele teksten voor schrijven. En dan heb je de sequel van mijn film natuurlijk die op stapel staat. Voorts zou ik mijn stem willen laten horen voor het goede doel. Te weinig supersterren gebruiken hun bekendheid om de wereld een betere plek te maken. Ik zou me specifiek willen inzetten tegen het uitbuiten van de Derde Wereld. Ook moeten jongeren meer kansen krijgen om hun gaven te ontplooiën, met talentenjachten en zo.”

De twaalf minuten zijn afgelopen. Een gekostumeerde bodybuilder komt op me af en wijst me de uitgang. Via een andere deur komt een andere journaliste binnen. Jessica staat op, groet ze enthousiast en glimlacht haar tanden bloot. Het glas cola, dat voor haar stond, heeft ze niet aangeraakt.

Dana Townsend
Foto: Els Silvrants

Vertaald uit het weekblad *Young Yet Famous* door Jeroen Verstele

Jessica Friday, op donderdag 27 maart om 13:45u in de ensemblezaal van het Stuk. Toegang is gratis en reserveren kan op 016/320320.

BON -50%
Bij aankoop van de
nieuwste single van
Jessica Friday
Inruilen aan de
Jessica-stand op Ithaka

Katern: Ithaka¹¹ voyAGeur Bier, friet, soap, pop, kunst en kitsch

van 27 tot 29 maart feest in Stuk

K i j k e n e n b e l

Na een ware Odysseus komt Ithaka terug thuis in het Stuk. En zoals bij elke thuiskomst na een lange reis is er de verwarring: *was het daar niet zoveel beter?* Waar je vroeger als bezoeker bij het handje gehouden werd, is het nu tijd om **te zwerven**.

Van holiday blues heeft Ithaka geen last meer. Integendeel, het Stukgebouw — sowieso aangezien als een fraai stukje Belgische architectuur — heeft net genoeg hoekjes en kantjes om je er thuis te voelen. Een zoektocht voor de kunstenaars, maar even goed een zoektocht voor **de bezoeker**.

VOYAGEUR

Ithaka had na tien jaar stedelijke parcours wat slijt opgelopen, dat moet gezegd. De interessante locaties bleken ook niet onuitputtelijk. Een thuismatch diende zich aan, en de kans om het concept wat bij te schaven. En de bezoeker zal het geweten hebben. Vanop het binnenplein van het Stukgebouw wordt hij losgelaten in gangen, achterliggende kamertjes en een heleboel zalen. Hij zoekt het zelf **maar uit**.

Daar is een reden voor natuurlijk. De grote ergernis van de organisatoren aan de

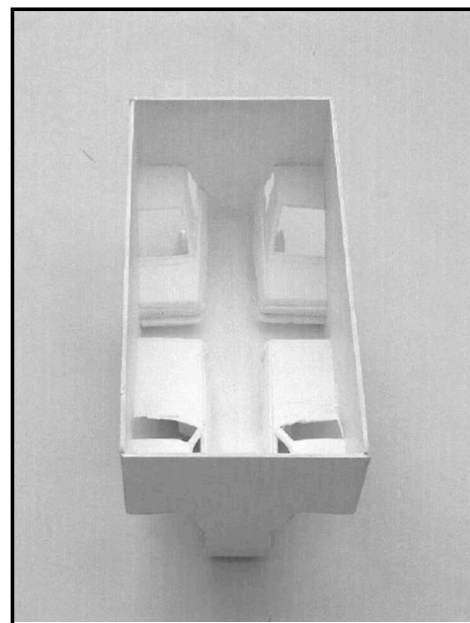
word je geobserveerd en uitgedaagd. Als de bezoeker dat niet aankan, dan is Ithaka knap lastig **dit jaar**.

Vanzelfsprekend zal dit tot conflicten leiden. Een gluurder weet immers dat wat hij doet niet mag en is bijgevolg de eerste om gluren te veroordelen. En wat als je tijdens het gluren betrappt wordt? We kijken al uit naar het eerste bekvechten over wat wel en **niet kan**.

PORNO

Maar wie nu dacht dat hij wat porno voorgeschoteld zou krijgen (haal die rechter maar omhoog, jongens) heeft het mis. Uit ervaring weten we dat zedelijkheid toch vereist is. Ithaka is dus geen *Porn around Stuk* (met alle respect voor de tentoonstelling *Porn ar(t)round the world*), maar een subtiel spel van verbergen **en onthullen**.

Bovendien is voyeurisme veel meer dan een geil stel begapen. Reality soaps kijken, surfen én zelfs over de Bondgenotenlaan lopen is kijken en bekeken worden. Schoenen, benen, kont, kop en ramen zonder gordijnen; iedereen durft wel zijn of haar ogen op iets laten vallen. *Naughty, off course*. Maar niemand beseft dat hij het doet. En net daarmee wil Ithaka je ook confronteren dit jaar. Beste bezoeker, je bent **een voyeur**.

vierkant), en probeert die te herwerken in een irrationeel gegeven. Christian verduidelijkt: "Ik vind het interessant om een mathematisch en aan wetten gebonden object te gebruiken als iets niets-functioneels en een poëtisch element toe te voegen aan zijn grondfuncties." Maar eigenlijk gaat hij nog veel verder dan dat. Hij probeert ook de bezoeker te verleiden om, op een kinderlijke en spontane manier, om te gaan met de rationele vorm die hij ook bespeelt. Het kleine *laboratorium* dat hij daarvoor gemaakt heeft, is hiervoor een **ideale uitvalsbasis**.

GEDROOMD

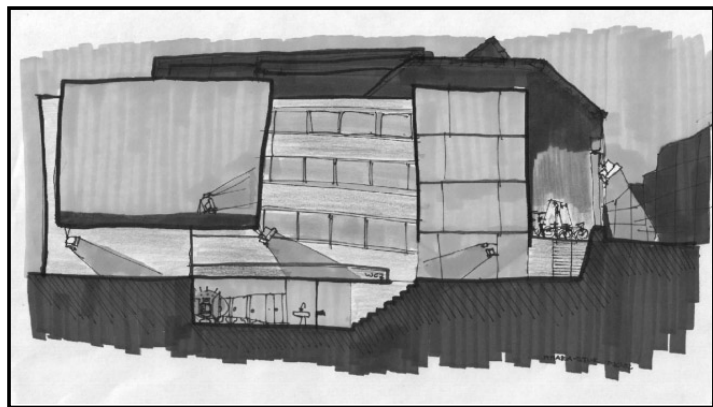
Daar houdt het voor niveau 7 niet op. Naast de twee bovenvermelde kunstenaars simuleren ook *Kumi Oguro* en *Yoko Enoki* een kleedkamer uit een Japanse stripteasefilm. De film is in Japan echt cult, en bovendien ook een aanrader voor de cinefiel. Kumi en Yoko (beide zelf Japans, maar studenten aan de Hogeschool Antwerpen) werken met een bijzonder groot oog voor detail. Ze omschrijven het werk zelf als "*sneaking into a room which smells like girls! girls! girls!*" Het werk is dus niet alleen een must voor iedereen die van de smalle grens tussen kunst en kitsch aftast, maar even goed voor liefhebbers van Japanse cultfenomenen. Of, voor de volledigheid, voor iedereen die er ooit al eens van gedroomd heeft in een (Aziatische) meisjeskleedkamer binnen **te dringen**.

We dalen verder af, meer bepaald op niveau 5 heeft Ithaka een oude bekende in huis gehaald. Ilke De Vries, die vorig jaar zowel op Spervuur als op Ithaka stond zou intussen menig belletje mogen laten

rinkelen. De performance die zij vorig jaar bracht heeft meer dan één persoon in verroering gebracht. Toen tastte Ilke het grensgebied tussen toeschouwer en performer af, en brak zelfs door in het persoonlijke territorium. Haar werk gaat dan ook altijd over het gedrag **van mensen**.

Dit jaar is ze hiervoor bij haar persoonlijke leefomgeving te rade gegaan. Het resultaat is een foto-video-installatie met 26 sterk verschillende individuen, uit 21 arbeiderswoningen. Het werk is een samensmelting van

monologen van haar burens en beelden uit de steeg waar ze woont. Tenzij door dit intiem kunstwerk zal waarschijnlijk niemand ooit dichterbij een wildvreemde omgeving geraken. De verwachtingen liggen bij Ilke al hoog, maar het vertrouwen dat ze deze invult is nog **veel groter**.

kloof tussen kunst en tentoonstelling, om precies te zijn. Hoewel de hedendaagse kunstenaars de zap- en surfcultuur al helemaal geïntegreerd hebben, blijven de meeste tentoonstellingen en musea achter. Er is een route om te volgen, met een beetje geluk een *audio guide* in vier talen en in het ergste geval nummers bij de kunstwerken. Beeldende kunst is voor insiders die de finesses van de verschillende — in de ogen van de *incrowd* — **tentoonstellingswijzen aanvoelen**.

Niet aan Ithaka besteed dit jaar. Zappen en surfen door het gebouw is perfect legaal. Of als de bezoeker het na één werk al beu is, trapt hij het maar af. Ithaka wil vooral *a whole new way to experience art zijn*.

VOYEUR

Allemaal grote woorden natuurlijk. Een dergelijk grotesk idee kon niet anders dan een pervers luchtje krijgen. En daar krijgt de bezoeker de kans om zich van zijn meest geslepen kant te laten zien. Want dat wordt in deze editie van Ithaka verwacht. Kijk, maar weet dat je hoogstwaarschijnlijk ook **bekeken wordt**.

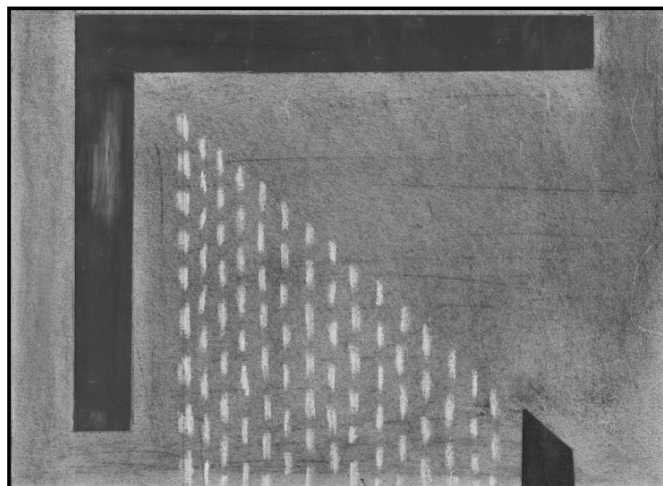
Dat is Ithaka dus dit jaar. Kunst bekijken is niet louter een zaak van intellectueel gezeik. Tijdens het observeren

ZONDER

Op naar de kunst nu. Want Ithaka zonder kunstenaars is een lege doos. En zoals gezegd zit er niet een echt parcours in. Twee richtingen gaat het wel uit. Van boven naar onder, van voor **naar achter**.

Laten we maar boven beginnen. Niveau 7 van het Stuk is het drukst bezet. Het valt sowieso al aan te raden de skyline van Leuven eens te bekijken van op deze hoogte. U ontdekt misschien wel de hortus conclusus van Floris Dehantschutter. "Deze tuin moet een rustpunt zijn in de organische welving van het parcours," volgens Floris. Vreemd genoeg moet je heel wat moeite doen om de weinige plekken waar je deze tuin kunt zien te vinden. Net deze onbereikbaarheid, het feit dat je niet echt bij de tuin kunt, en er alleen zicht op hebt door ruiten, maakt het werk nog aantrekkelijker, én absurder. De tuin is iets om naar uit te kijken, maar ook niet meer **dan dat**.

Niveau 7 herbergt ook Christian Noirfalise zijn honderd improvisaties rond het thema vierkant. Hij vertrekt hiervoor van een puur rationele vorm (het

KITSCH

Kati Heck stelt haar werk tentoon op niveau 3. Zij is het is ook die bij uitstek de smalle grens tussen kunst en kitsch aftast. Vertrekkende van een van Rembrandts bekendste werken, *De anatomie van Dokter Tulp*, zakt ze af naar het lichamelijke en het kitscherige. Terwijl Rembrandt nog terugviel op een aanvaardbaar wetenschappelijk experiment, toont Kati Heck een compleet absurd experiment. Het werk bevindt zich trouwens op een van de meer centrale plaatsen van het gebouw, maar houdt toch een bijzonder grote afstand met de bezoeker. Je wordt uitgedaagd om mee te experimenteren, maar tegelijkertijd word je afgestoten en niet toegelaten tot het onderzoek. Het totaalbeeld is zowel bevreemdend **als grappig**.

De afdaling eindigt op niveau 2. Vijf Antwerpse fotografen dachten er samen een performanceproject uit. Het resultaat is een puur voyeuristische uitdaging voor de bezoeker. Weliswaar geen porno locker met het resultaat van een aantal jaren hamsteren

Katern: Ithaka¹¹ voyAGeur Bier, friet, soap, pop, kunst en kitsch

van 27 tot 29 maart feest in Stuk

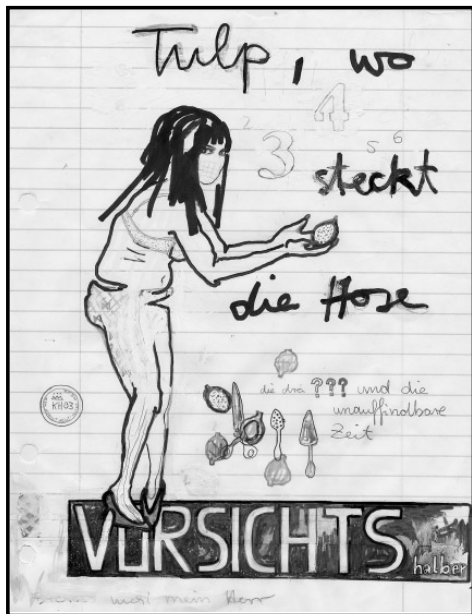

k e k e n w o r d e n

van seksboekjes, maar wel vijf volledig verschillende inbreuken op de privacy van de kunstenaars, of hun fantasiewereld. En die wereld gaat van authentieke circusattracties tot *gender*conflicten. Het resultaat zijn vijf verschillende performances in een gelijkaardig jasje, met zelfs verschuivingen over de drie **dagen** heen.

AFDALING

Voor de bezoeker die de rechtstreekse confrontatie niet aankan, maakten de kunstenaars een reflectie van hun werk op niveau 3. Deze *live stream* video-installatie haalt de kunstenaars weg uit hun pure performance, en benadrukt het voyeuristische aspect van het werk. De loodrechte afdaling is hiermee afgelopen. De meeste overige werken bevinden zich op een horizontale lijn — van Naamsestraat tot Schapenstraat.

zet je het geloof rond hem op het scherpst van de snee." Met deze wetenschap is de caravan, mét opschrift plots een heel ander gegeven. Enerzijds brengt het de mens dicht bij God, en bij de medemens. En vanzelfsprekend is de caravan een symbool voor mobiliteit. En wie zal niet proberen door de gordijntjes van de caravan **te kijken?**

KONIJN

Via het werk van het Antwerpse collectief en op weg naar de schapenstraat (op niveau 2) vindt de bezoeker het werk van Sara Nuytemans, een Nederlandse kunstenaar. Ze wijdt zich aan de creatie van *interactive environments*. Hiervoor gebruikt ze audiovisueel materiaal, in combinatie met bijvoorbeeld water of wind. De bedoeling van haar werk is sfeer met een spanningsveld tussen afstand en intimiteit creëren. Voor Ithaka maakt ze een installatie met een virtuele persoonlijkheid. De sfeer van de setting en de omgeving wordt deels door het werk bepaald, maar het is vooral aan de toeschouwer om daarvan te proeven en te genieten. Het loont zeker de moeite om achteruit in de zetels te gaan zakken en je te laten omgeven door **het geheel**.

Op hetzelfde niveau als Sara Nuytemans, is ook het werk van Dirk Leroux gesitueerd. Deze Leuvense schilder maakte ongeveer dertig werken voor Ithaka. Het totaalbeeld moet een afspiegeling zijn van de minder fraaie kant van natuur. In plaats van de koe in de grasgroene wei, of het dartele konijn met pluimstaart, krijg je hier een koe mét vla en menstruerende konijnen. Alle werken samen zijn overweldigend. Ieder werk op zich heeft

echter tegelijkertijd, door zijn kleine formaat, iets heel intiem en herkenbaars (niet dat we beweren dat de bezoeker iets heeft van een **menstruerend konijn**).

MISBRUIK

Op niveau nul, bijna aan de Schapenstraat, vind je de installatie van Annemie Buytaert. Dit werk is een confrontatie tussen toeschouwer *face to face* met een verzameling knuffelberen. Het vertederende wordt echter ruw afgebroken. Het resultaat is een werk vol vergankelijkheid, passie, herinneringen aan je eerste keer. Deze videokunst laat je beseffen dat je kindertijd voorgoed voorbij is. Het totaalbeeld verwijst volgens Annemie ook nog naar seksueel misbruik, taboes en stilzwijgen rond deze thema's. Bijzonder bevreemdend, met andere woorden, maar minstens **even intrigerend**.

Het laatste werk op onze horizontale lijn is van de hand van Nick Hullege, een Nederlands beeldend kunstenaar. Waarschijnlijk het enige werk dat volledig onder de noemer beeldhouwkunst kan geplaatst worden en meteen ook het grootste werk van deze editie. Net zoals de caravan van Jo Foulon moet dit werk een publiekslokker zijn. Iedereen die ooit in de file gestaan heeft

tegelijk geobserveerd worden, of misschien net ook niet. Speel jij het spel, of word je **erdoor gespeeld?**

Het laatste werk van deze Ithaka-editie is van de hand van Liesbeth Marit. Deze tweedelige multimedia-installatie legt de nadruk op de vrijheid, mogelijkheden en creativiteit van de *multimedia user*. Net zoals vaker bij multimedia is de gebruiker op zoek naar ontmoeting, reactie, discussie, uitwisseling, al hoeft dit niet noodzakelijk gesproken of geschreven te zijn. Liesbeth onderzoekt met twee computers en een aantal attributen nieuwe vormen van communicatie en menselijke relaties, hoewel deze verschillende continenten van elkaar verwijderd **kunnen zijn**.

BEZETTEN

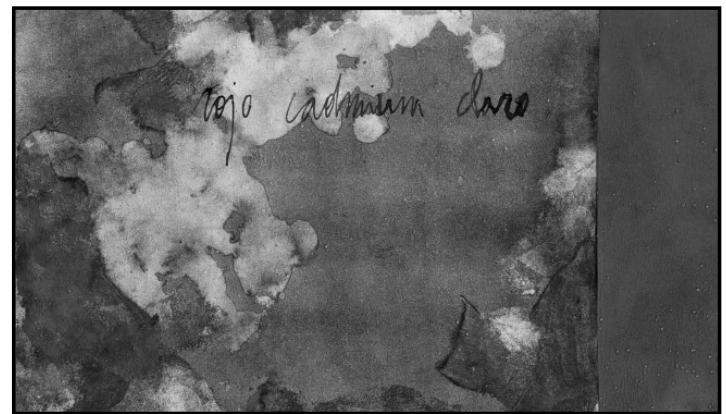
Maar Ithaka wil vooral ook een festival zijn. En we zullen ons dan ook volledig geven om iedere dag een feestje te bouwen. Woensdag 26 maart komt het improvisatietheater van *The Lunatics* een middag het Stuk bezetten tijdens het pré-Ithaka UurKultuur (zie ook kader). Donderdagmiddag openingsreceptie en -performance (Jessica Friday komt!). En vanaf dan gaat Ithaka er iedere avond tegenaan. Op donderdag met *L'ABC de*

ACHTER

God ziet alles en heeft een eeuwig bestaan. Met deze zin had Jo Foulon meteen onze aandacht, en hopelijk ook die van de bezoekers. Het eerste werk op onze horizontale lijn bevindt zich voor het Stuk, aan de Naamsestraat. Negeren is onmogelijk. Jo maakt van God eigenlijk de 'über-voyeur': "De gedachte dat Hij alles zou kunnen zien over geheel de aardbol gedurende het ontstaan van het leven tot op heden is onbeschrijfelijk en het vermogen nodig om te kunnen verwerken wat Hij te zien krijgt en kreeg is onmenselijk. God heeft de man geschapen en uit zijn rib **de vrouw**.

Waarom heeft God de vrouw geschapen? Om zich te vermenigvuldigen. Zij waren in den beginne naakt. Aten van de boom des levens door verleiding en werden zich gewaar van hun naaktheid. God kon hen aanschouwen zonder dat zij God zagen. De mens had schaamte. Wat maakt schaamte zo mooi? Er zijn zoveel vragen rond 'God' en in de context als voyeurist

zal het bovendien bijzonder herkenbaar vinden. Je kijkt naar de persoon links van je, rechts, achter je. Dit werk brengt een gefragmenteerd deel van een file, waarbij je naar buiten in het werk kijkt, maar ook naar binnen gluurt in de **andere auto's**.

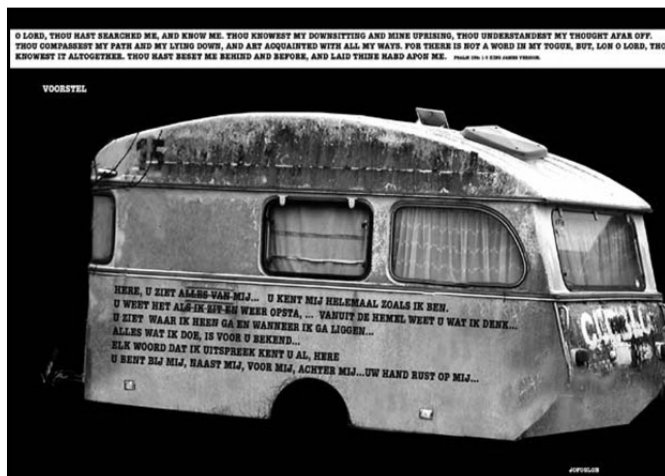
BOVEN

Twee werken zitten niet op de een of andere as, maar dwalen zelf door het gebouw. *Spy Game* van Pieterjan Ginckels (de archies zullen hem wel kennen) is er zo eentje. Zijn video-installatie is overall. Pieterjan over zijn werk: "Bewakingscamera's geven ons een gevoel van veiligheid. Ze beschermen ons en stellen ons gerust. Of dit is tenminste toch wat ze zouden moeten doen. Ik denk er anders over. Camera's laten je namelijk niet alleen zien, je kunt er bovenal ook door gezien worden. Wat gebeurt er wanneer men zich daarvan bewust wordt? Hoe voelt het om bekeken te worden? *Spy Game* flirt met deze onwennigheid. Het is een spel van kijken en bekeken worden. Van intrigerende situaties en tergend ongemak. Van observeren en

Belami (zie kadertje) en één van onze eigen kunstenaars in de dj-set *Disco O*. Vrijdagavond komt het iets ruigere rockwerk aan de beurt. *Buckaneer* (ze schuimen de Leuvense zalen al een tijdje af) landt op het podium in het Stukcafé en bouwt daarna een bescheiden feestje met een iets alternatievere plaatjescollectie. Zaterdag sluiten we af, in samenwerking met Stuk, met *DJ Bleep*. Elektronische muziek, maar hij heeft ons beloofd dat het dansbaar **zal blijven**.

En dan valt het doek weer voor een jaartje. Misschien zal Ithaka wel weer niets veranderd hebben. Of was het ook helemaal niet zo vernieuwend. Maar in ieder geval zal niemand ons kunnen verwijten dat we het niet geprobeerd hebben. En als het een beetje mee zit, herinnert u er zich nog **alles van**.

Bert Pieters

Katern: Ithaka¹¹ voyAGeur Bier, friet, soap, pop, kunst en kitsch

van 27 tot 29 maart feest in Stuk

KIJK JE RIJK

All about being voyeur

Vul deze test in en krijg definitief uitsluitsel over uw voyeuristische trekjes.

(bp/ld/km/es)

1. OP STRAAT LOOP IK

- a. met mijn kop naar beneden (1 punt)
- b. met mijn ogen op de kont van mijn voorganger (5 punten)
- c. met mijn hoofd in de wolken (1 punt)

2. ALS IK SIRENES HOOR

- a. loop ik naar het raam (3 punten)
- b. stop ik mijn oren dicht (1 punt)
- c. sta ik al op straat (5 punten)

3. ALS MIJN BUREN VAN BIL GAAN

- a. probeer ik te slapen (1 punt)
- b. leg ik mijn oor aan de muur (5 punten)
- c. masturbeer ik (3 punten)

4. DE SLEUTELS VAN DE BADKAMER OP KOT

- a. zijn allemaal verdwenen (1 punt)
- b. zitten allemaal in het slot (1 punt)
- c. liggen op mijn kamer (5 punten)

5. DE DEUR VAN JE FAVORIETE KOTGENOOTJE

STAAT OPEN

- a. je doet de deur en vertelt je kotgenootje dat er waarschijnlijk iemand is binnengewest (1 punt)
- b. je gaat rondneuzen of je iets interessants kan vinden (5 punten)
- c. je steekt je kop eens achter de deur om te zien of er iemand is (3 punten)

6. JE HUISGENOOTJE HEEFT HAAR BEHA'S IN DE BADKAMER LATEN SLINGEREN

- a. je vouwt ze netjes op (1 punt)
- b. je kijkt snel welk maatje ze heeft (5 punten)
- c. je besnuffelt ze (5 punten)

7. JE ZOEKT EEN PASHOKJE IN DE WINKEL

- a. je kijkt boven de deur om te zien of er iemand is (5 punten)
- b. je klopt (1 punt)
- c. je doet de deur open (3 punten)

8. JE BELT IEMAND DIE IN BAD BLIJKT TE LIGGEN EN

- a. vindt dit vreselijk opwindend (3 punten)
- b. vindt de klotsgeluidjes storend (1 punt)
- c. je hebt direct een beeld van hoe het er uit moet zien (5 punten)

9. IN HET ZWEMBAD HEB JE EEN FAVORIETEN- LIJSTJE VOLGENS

- a. kontje (10 punten)
- b. outfit (5 punten)
- c. je hebt geen lijstje (1 punt)

10. JE VENSTER GEEFT UIT OP DRIE ANDERE RAMEN

- a. je doet het gordijn dicht voor je je uitkleedt en zorgt dat er geen schaduw valt (1 punt)
- b. het kan je niet schelen of ze je naakt kunnen zien rondhuppelen (3 punten)
- c. vanachter het gordijn kan je perfect die drie lekkere mokkels/studs begluren (5 punten)

Meer dan 40 punten

Je bent de 'überyoyeur'. Hoogstwaarschijnlijk heb je een collectie naaktfoto's van je liefjes. Later word je waarschijnlijk een journalist bij *Dag Allemaal*, of oorlogsverslaggever bij de commerciële omroep. Het kan ook dat je gewoon een dromer bent, maar dat lijkt ons zeer onwaarschijnlijk.

25-40 punten

Je hebt het perfecte evenwicht tussen genieten en zedelijkheid gevonden. Op de juiste momenten heb je de juiste dingen gezien, en je omgeving vind je niet pervers.

Minder dan 25 punten

Je kijkt niet eens op als de redactiesecretaris van Veto voor je uit de kleren gaat. Je draagt waarschijnlijk rokken tot over je enkels, thermisch ondergoed van Damart, en zou liefst hebben dat heel de wereld dat ook deed. Leer genieten (en kom naar Ithaka).

AGENDA ITHAKA

Alles wat een voyAGeur te bieden heeft

WOENSDAG 26 MAART

13.10u **Pré-Ithaka UurKultuur**
Improvisatie-comedy met Vlaanderens beste improclub, in ensemblezaal, Stuk, gratis.

DONDERDAG 27 MAART

13.00u **Openingsreceptie**
Oerbelgische receptie, binnenplein, Stuk.

13.45u **Jessica Friday**
Openingsperformance met Hollywood-allures, in ensemblezaal, Stuk, gratis.

14.00u **Opening Ithaka**
Dag één van Leuvens grootste beeldende kunstenparcours, Stuk, tot 00.00u.

22.00u **Animated Evenings: l'ABC de Belami en Disco O**
Educatief verantwoorde dj-set en kunstenaar aan draaitafel, in Stukcafé, gratis.

VRIJDAG 28 MAART

10.00u **Ithaka**
Dag twee van Leuvens grootste beeldende kunstenparcours, Stuk, tot 00.00u.

22.00u **Animated Evenings: Buckaneer**
Stevige rockband, aansluitend alternatieve dj-set, Stukcafé, tot 00.00u.

ZATERDAG 29 MAART

10.00u **Ithaka**
Dag drie van Leuvens grootste beeldende kunstenparcours, Stuk, tot 00.00u.

22.00u **Animated Evenings: DJ Bliiep**
Afsluiter, dansbare elektronische muziek, Stukcafé, in samenwerking met Stuk Scapez.

Alle informatie over Ithaka: *Kultuurraad der Leuvense Studenten (kura)*, Naamsestraat 96, 3000 Leuven. 016/320.311, 016/320312, fax. 016/320.330, kura@stuk.be, www.ithaka.be

Pré-Ithaka UurKultuur: The lunatics

Al jaren is *improvisatie-comedy* een theaterhit in Duitsland en Engeland. België hinkte wat achterop, maar na *Onvoorziene Omstandigheden* is het improvisatietheater een dergelijke status aan het verwerven.

The lunatics zijn een bonte verzameling improvisatietalent met wortels in de wereld van theater, televisie en (*stand-up*)comedy. Vier improvisatoren verzinnen de meest hilarische momenten. Het publiek geeft een locatie, een emotie, een titel of een andere leuke aanzet, zij maken er een flitsende en treffende *scène* van. Een *Master of Ceremony* (lees vlotte presentator) leidt alles in goede banen.

The Lunatics staan garant voor humoristisch en spitsvondig improvisatietheater dat aan de ribben blijft kleven. Improvisatie van het zuiverste water en dat zonder vooraf vastgelegde tekst. Hun fanclub uit de *Pavlov* kan dit beamen. Improvisatie-comedy: je weet wat het is, niet wat het wordt!

(lun)

Pré-Ithaka UurKultuur: woensdag 26 maart, Ensemblezaal STUK. Kultuurraad i.s.m. cultuurcoördinatie K.U.Leuven.

Animated Evenings op Ithaka

Iedere avond sluit Ithaka af in het Stukcafé. Op donderdag met *Belami*. Bezoekers van het artefactfestival zullen zich vast nog het muzikale springkasteel herinneren. Eigenlijk zijn ze een muzieklab die zich bezighouden met design en productontwikkeling. Zelf omschrijven ze hun werk als *poptoerisme*. En dat zullen we geweten hebben. Voor Ithaka brengen ze een educatief verantwoorde dj-set. Aansluitend, als we nog wat tijd hebben, kruipt een van de kunstenaars met een collega onder de naam *Disco O* achter de draaitafel. Ze garandeerden ons een gezellig feestje onder het motto *Fuck House*.

Vrijdagavond komt *Buckaneer* het café onveilig maken. Vier jochies bestoken elkaar met aanstekelijke riffs en breaks. Ze luisteren zowel naar *ABBA* als naar *Zappa*. Daarna animeren ze ons met wat alternatievere plaatjes.

Als afsluiter heeft Ithaka, in samenwerking met Stuk Scapez, Bliiep op het programma. Minimale clicks&cuts, verknijpte laptopmelodietjes en gestoorde beats zorgen voor een gezonde chaos van alle mogelijke analoge en digitale geluiden en ritmes. En dit alles dansbaar.

(bp)

“Deutschland, einig Vaterland”

Mandaag is er in Leuven geen gebrek aan politieke debatten en uiteenzettingen van maatschappelijke zwaargewichten. Toch doorbrak de Kring Internationale Betrekkingen (KIB) vorige week deze nu al platgewandelde wegen door de Duitse Europarlementariër Hans Modrow uit te nodigen in Leuven. Op zich niets bijzonders ware het niet dat hij de laatste communistische premier was van de voormalige DDR.

Hans Modrow zetelt in het Europees Parlement voor de Duitse postcommunisten. Zijn overtuiging is dus bijna 14 jaar na de *Wende* nog steeds staande gebleven. Wie echter straffe uitspraken wil horen à la “*Stalin was al bij al geen slechte kerel*” of “*Erich Honecker was de beste leider die Duitsland ooit gekend heeft*”, is aan het verkeerde adres. Modrow is een beredeneerd man die in het huidige Duitsland en in het toekomstige Europa van vijftientig lidstaten, vooral sociale accenten wil leggen.

KWAALTJE

Modrow lijkt echt aan de Oost-Duitse prototypes te beantwoorden. Het is meteen duidelijk wie nu precies de man uit de geschiedenisboeken is. Klein, witgrijs, in een ouderwetse bruine kostuum staat hij voor de aanvang van de avond te keuvelen met een aantal KIB-studenten, sommige voor de gelegenheid in een oubollige das en kostuum. Alles wijst erop dat hij bij het einde van de avond in zijn kleine *Trabant* zal stappen, zal uitstappen omdat hij het weer niet doet en dan, na lang zwoegen en vloeken, richting moeder de vrouw die geitenwollen sokken zit te breien voor de nakende winter. Onze fantasie slaat al op hol. De korte introductie van KIB-voorzitter Lucas Lenchant brengt ons terug naar de aula met airconditioning van onze Alma Mater.

Modrows uiteenzetting begint wat encyclopedisch. Het was wel te verwachten, maar eigenlijk volledig overbodig gezien het publiek. In de zaal zaten vooral Duitstaligen of studenten politieke wetenschappen. Die weten natuurlijk allemaal wie Modrow is en wat deze kleine man gedaan heeft voor het huidige Duitsland. Het is eigenlijk wel jammer dat er een relatief magere opkomst is voor iemand die bijgedragen heeft aan één van de belangrijkste gebeurtenissen in het huidige Europa. De oud-premier spreekt ons toe in het Duits — er werd wel voor vertaling gezorgd. Zijn gebrekkige kennis van het Engels is volgens hem een kwaaltje van de jarenlange afscheiding. Hij kan ons natuurlijk ook in het Russisch toespreken. De zaal bedankt hem echter vriendelijk met een binnensmonds lachje en wat gemompel.

SCEPTER

Uit het stukje geschiedenis leren we dat Modrow tussen 1945 en 1949 krijgsgevangene was in de voormalige Sovjet-Unie. Het is precies in gevangenschap dat hij school liep in een antifascistisch kamp. Het heeft hem het eeuwig ‘*communistschap*’ opgeleverd. Wat hij er niet bij vertelt, is dat hij in de jaren zeventig aan de kant geschoven werd in de SED (de communistische partij in de DDR) omdat hij te gematigd was. Het is pas na de val van de Muur dat zulke mensen zichtbaar van pas komen. Hij wordt in die tijd als compromisfiguur naar voor geschoven voor de functie van minister-president. Hij wordt kapitein van een zinkend schip.

Modrows regering tracht onder het motto *Deutschland, einig Vaterland* actief de hereniging te bevorderen. Het is nota bene een strofe uit de nationale DDR-hymne. Hij ijvert ook voor een geleidelijke doorvoering van de perestrojka die kort daarvoor door

Gorbatsjov in de Sovjet-Unie was geïntroduceerd. Ook moet de DDR democratischer worden en zet hij de deur open voor een Confederatie van de twee Duitse Staten. Hij geeft toe dat dit achteraf gezien vrij naïef was. Op het moment dat Modrow de Oost-Duitse scepter in handen kreeg, was al lang duidelijk dat het Westen zou bepalen wat ermee gebeurde.

Zo moeit in die tijd ook Condoleeza Rice, toen raadgeefster van Bush senior, zich in de gesprekken. Heel concreet verzet ze zich tegen een neutraal Duitsland, één van de eisen van Gorbatsjov. Volgens haar analyse zou dit nadelig zijn voor de Verenigde Staten. Kohl schaart zich onmiddellijk achter dit idee.

De geschiedenis zal kort daarop uitwijzen dat Oost-Duitsland onder Duitse eenheidsvlag de NAVO zal vervoegen. Uiteindelijk blijken alle inspanningen van Modrow tevergeefs. Na de verkiezingen van maart

1990 haalt de PDS, de omgevormde SED, nog slechts vijf procent. Het spel is gedaan voor Modrow en zijn regering. Het is tevens het begin van het einde van de DDR.

BROEDERLIJKHEID

Modrow snapt echter wel de tragiek van de Duitse scheiding. Zo woonde zijn familie in het West-Duitse Hamburg en hij in het door prikkeldraad gescheiden Dresden. Het IJzeren Gordijn verduisterde dus ook zijn persoonlijke levensloop. Het siert hem wel dat hij een aantal positieve elementen geeft van het ingetreden kapitalisme. Zo stelt hij dat de handel floreert en vindt hij het goed dat de mensen eindelijk vrij kunnen reizen.

Hij wil echter — als trouwe communist — toch een aantal kanttekeningen maken bij dit proces. Zo weet hij weinig goeds te vertellen over de vergedreven privatiseringen in de streek die overeenkomt met de oude DDR. Volgens hem heeft dit tot gevolg gehad dat nu nog slechts vijf procent van de industrie in handen is van *Ossies*. De rest is in handen van West-Duitsers of buitenlanders. Op dat vlak heeft de BRD zich niet echt solidair gedragen. Bovendien heeft Oost-Duitsland te kampen met een enorme werkloosheidsgraad. Volgens hem gaat het

gezien. Het is duidelijk dat vooral de Oost-Duitse regio daarin achtergesteld is. Zo waren er in de DDR zo'n tachtigduizend mensen actief in wetenschappelijk onderzoek. Vandaag zou dit nog slechts een vierde zijn. Waar ook rekening mee moet worden gehouden, is dat de DDR vroeger zeer veel handelscontacten had met het GOS. De DDR was bijvoorbeeld gespecialiseerd in het bouwen van pijpleidingen of visserijvloten. Met de Duitse hereniging en de val van de Sovjet-Unie is dat allemaal weggefallen. De regio zelf heeft nooit voldoende de kans gekregen om zich opnieuw in een bepaalde tak te onderscheiden. Vooral in het kader van de uitbreiding van de EU naar het Oosten, pleit Modrow voor een hervatting van de handelsrelaties met de vroegere partners.

SCHOOLMEESTER

Volgens Modrow is er nog steeds een enorm zwart-witdenken wat de beide Duitslanden betreft. De BRD staat voor alles wat goed is en de DDR — jawel — voor alles wat slecht is. Dat is volgens hem op zijn zachtst gezegd simplistisch. De europarlementariër vreest dat dat ook het geval zal zijn met de EU-uitbreiding. Ja, hij ziet

“De EU behandelt de kandidaat-lidstaten als een schoolmeester. Met opgestoken vinger zegt ze dat die landen dit wel en dat niet mogen doen.”

om zo'n twintig procent, meer dan het dubbel van de rest van Duitsland. De lonen van Oost-Duitsers zijn nog steeds een kwart lager dan van de West-Duitse vrienden.

Zoiets leidt volgens Modrow niet tot een gelijkheidsgevoel, laat staan broederlijkheid

heel wat parallellen tussen beide gebeurtenissen. De Europese Unie moet de kandidaat-lidstaten op gelijke voet behandelen en niet zoals ze nu bezig is, als een schoolmeester en met opgestoken vinger zeggen dat de toetredende landen dit wel en dat niet mogen doen. Modrow hoedt zich voor dezelfde fout die de BRD met de DDR heeft gemaakt.

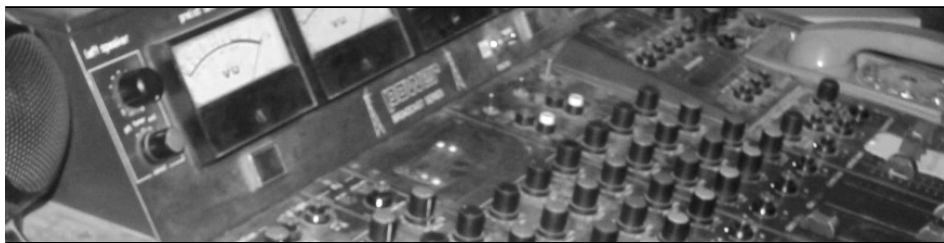
Modrow is wel een overtuigd Europeaan en is hij een fervent aanhanger van de uitbreiding. Zo is hij vice-voorzitter van de parlementaire commissie voor de toetreding van Tsjechië. Iets wat aanvankelijk door de Tsjechen niet met vreugde onthaald werd. Hoe zou je zelf zijn, als je na meer dan een decennium onafhankelijkheid ingeleid wordt in het Beloofde Euroland door een postcommunist. Naar eigen zeggen, vlot het echter vandaag erg goed met de Tsjechen. Modrows expertise blijkt perfect van pas te komen in de onderhandelingen.

Modrow zetelt ook in de Parlementscommissie Buitenlandse Zaken, Mensenrechten, Gemeenschappelijke Veiligheid en Defensiebeleid. Nu komt ook de kwestie-Irak en de rol van de Europese Unie daarin aan bod. Volgens Modrow moet de EU maar eens leren met één stem de wereld ingaan. Ze moet echter een tegengewicht worden in de wereld. Tegen de oorlog en voor de vrede. Dat is volgens hem ook de reden waarom zijn partij, de PDS, zo gekant is tegen een eensgezind Defensiebeleid van de EU. De EU moet in de eerste plaats samenwerken. De Europeaan heeft geen behoefte aan een gemilitariseerde Unie. Hij wil geen wapenwedloop met de VS. Zou deze oud-Sovjetaanhanger dan toch iets uit de geschiedenis geleerd hebben?

tussen de twee Duitse volken. Op de vraag waarom die ongelijkheid na veertien jaar Duitse eenheid nog steeds zo geaccentueerd is, antwoordt Modrow dat Duitsland tot op de dag van vandaag niet als één denkkader wordt

Bart Depestel

www.kuleuven.ac.be/kib

WIE IS WIE BIJ...

SCORPIOSCOOPS

“Een Leuvense blik op de wereld”

Iedere weekdag kan je op Scorpio luisteren naar het actualiteitsmagazine *Scorpioscoops*. Iedereen van de redactie aan het woord laten is een onmogelijke klus omdat er ondertussen al vijfendertig medewerkers zijn. Veto keek dus door zijn selectieve bril en praatte met Dave Timmermans, voorzitter van de nieuwsdienst en Erik Verheyden, programmaverantwoordelijke op woensdag.

Veto: Hoe zijn jullie op de nieuwsredactie terechtgekomen?

Dave Timmermans: «Ik ben hier terechtgekomen via Jurgen (dj Spastik, al), een vriend van mij. Hij zetelt in de Raad van Bestuur van Scorpio en vertelde me dat er nog mensen gezocht werden om mee te werken op de nieuwsdienst. Ik studeer communicatiewetenschappen en zoiets interesseerde me wel en dus heb ik me aangemeld.»

Erik Verheyden: «Ik ben blijven hangen bij Scorpio want ik werkte al mee aan een programma op mijn twaalfde. De radio was toen nog gehuisvest in het gebouw waar zich nu het STUK bevindt. Het radio-programma waaraan ik meewerkte, *Radio Anoniem*, was elke zondagvoormiddag te

beluisteren en werd gemaakt voor kinderen, door kinderen.»

Veto: Hoe verloopt de werking van de nieuwsdienst?

Dave: «We zijn momenteel met ongeveer 35 mensen. Sinds dit academiejaar zijn we in staat om elke weekdag een aflevering van *Scorpioscoops* te maken. Elke dag is er een andere ploeg die werkt onder leiding van een programmaverantwoordelijke.»

SUBSIDIE

Dave: «Dit jaar hebben we een subsidie gekregen van de stad Leuven en deze wordt waarschijnlijk helemaal in de nieuwsdienst geïnvesteerd. Zo zal de werking efficiënter kunnen verlopen. Momenteel moeten de medewerkers zelf nog opdraaien voor de telefoonkosten als ze iemand willen bellen. Verder hebben we geen computer met internetaansluiting en hebben we zelfs geen redactielokaal. Met die subsidie zullen we de telefoonkosten kunnen terugbetalen, voor een computer met internetaansluiting zorgen en bijvoorbeeld een minidisk aankopen. Zo kunnen we professioneler werken. De K.U.Leuven heeft ons ook een redactielokaal beloofd op het departement Communicatiewetenschappen. Daarop moeten we wel nog even wachten. We zijn een lokale radio en in onze statuten staat dat

we verplicht zijn om een band te hebben met de lokale bevolking. Anders krijgen we geen subsidies. Met de uitbreiding van de nieuwsdienst wordt dit makkelijker. We brengen het nieuws, maar dan met een Leuvense blik op de feiten.»

«Op één jaar tijd is de nieuwsredactie enorm gegroeid. Erik en ik waren er van in het begin bij en het verschil is spectaculair. Nu hebben we structuur in de werking en vormen we één grote groep. Een nieuwsdienst uit de grond stampen is helemaal niet zo evident. Je moet je overal bewijzen en het duurt een hele tijd voor je persberichten toegestuurd krijgt. Wij moeten zelf het nieuws opsporen, overal gaan aankloppen en contacten leggen. Gelukkig hebben we een heel gemotiveerde groep.»

Veto: Is het niet moeilijk om elke dag een uur te vullen met actualiteit?

Dave: «Dat valt best mee hoor. Elke dag is er een nieuwsflash met een overzicht van het belangrijkste nationale en internationale nieuws en hebben we drie reportages die we afwisselen met een stukje muziek.»

Erik: «Elke dag zijn er ook enkele vaste items zoals bijvoorbeeld het regionale overzicht, de film- of cultuuragenda.»

Veto: Wat gaan jullie doen in komkommertijd?

Dave: «Daar wordt deze week over beslist. Ik vermoed dat het vooral festivalverslagen zullen worden en vakantie-onderwerpen en

dat er wat meer muziek gedraaid zal worden.»

Veto: Wat was een memorabele uitzending voor jullie?

Erik: «Ik vond de uitzending die we gemaakt hebben rond de NSV-betoging heel goed. We hadden drie uur reportages, afgewisseld met telefoongesprekken en live interviews.»

MENSEN

Veto: Licht het werk dat jullie doen bij Scorpio in de lijn van jullie ambities?

Erik: «Ik wil niet zozeer in de media terecht komen. Het organiseren van evenementen zegt me meer.»

Dave: «Het medium radio interesseert me mateloos. Toch zou ik nog liever bij een platenmaatschappij terecht komen en er de PR verzorgen, omdat ik heel graag in contact kom met mensen.»

Veto: Tot slot: kan alles in een actualiteitsmagazine?

Dave: «We hebben al eens domme dingen gedaan zoals Wino van *Big Brother* naar de studio halen. Dat doen we niet meer want zo iemand heeft toch niets interessant te vertellen.»

Annick Lories

*Elke weekdag tussen 18 en 19u kan je Scorpioscoops beluisteren. Op Radio Scorpio natuurlijk (106.0 fm).
www.radioscorpio.com*

TWINTIGSTE EDITIE LISST VAN 24 TOT 28 MAART

Dé Belgische sport is gewichtheffen

Deze week komen weer een driehonderdtal studenten uit Spanje, Portugal, Hongarije, Algerije, Roemenië en Nederland bij je slapen en Belgische bieren consumeren. En dat alles onder het mom van een internationaal studententooernooi in Leuven.

Het Leuven Internationaal Student Sport Tornooi (LISST) omvat drie sporten: voetbal, basketbal en volleybal. Het hele academiejaar zweetten kringen en peda's zich te pletter om de interfacultaire beker (IFB) binnen te halen. De finalisten van die beker veroverden meteen ook een plaatsje in het LISST. Daar nemen ze het op tegen

universiteitsploegen van diverse landen. Dat kost dan doorgaans wel wat minder moeite: het zijn, op te verwaarlozen uitzonderingen na, steeds de Belgische ploegen die het laken naar zich toetrekken.

Misschien heeft dat dan weer te maken met het feit dat de Leuvense studenten wat beter tegen het gerstenat kunnen. «Uit ervaring weten we dat de buitenlandse studenten hier vooral komen om te consumeren», vertelt de nevenactiviteitenman van het LISST. «Activiteiten zoals een filmavond zouden niet veel volk trekken.» Vandaar dus een aanbod waar het bier rijkelijk vloeien mag. Op maandag is er een gratis vat in de Sportzak, dinsdag houden de sportievelingen een kroegentocht langs alle fakbars, voor woensdag is er een karaoke voorzien en donderdag wordt het weekje afgesloten met een knallende fuif in de Waaiberg.

ZIJLIJN

De activiteiten staan voor iedereen open, maar uiteraard zijn het vooral de sporters die erop afkomen. En hun gastheren of gastdames. «Het is al jaren traditie dat de buitenlandse universitaires onderdak vinden bij studenten in Leuven. Dat is veruit de goedkoopste oplossing en is bovendien zowel voor de gast als de gastheer of gastdame een bijzonder leerrijke ervaring.» Of dat soms problemen oplevert, als iemand voor vier dagen blijft overnachten op zo'n klein kot? «Wij hebben zelden klachten. Velen vinden het leuke om de Belgische keukens eens uit te wisselen met de Roemeense, Portugese of zelfs de Hongaarse.»

Dit jaar hebben zo'n zeventig studenten zich bereid verklaard om voor een weekje een buitenlandse sporter te adopteren. Volgens organisatoren Karen en Ruth is dat een heel wat meer dan de voorbije jaren. Dit volstaat uiteraard niet om de meer dan 300 buitenlandse studenten op te vangen. De

rest van de studenten worden elders opgevangen, maar op veel steun van K.U.Leuven kunnen ze dit jaar niet rekenen. Die zitten met de opendeurdag van 29 maart in het hoofd en zijn niet zo happig om bedden ter beschikking te stellen. Al zou het vroeger Alma-restaurant Sedes misschien een oplossing bieden. Daarover onderhandelen de organisatoren met de K.U.Leuven.

Wie aan de zijlijn wil staan, kan van dinsdag tot woensdag telkens tussen 9 en 12 u 's morgens en tussen 2 en 5 u 's middags op het sportkot terecht. De voetbalmatches vinden plaats op het kunstgras, de basketbalmatches in de KBC-sporthall en de volleybalmatches in de Naeyer. De wedstrijdtabellen verschijnen op de website van Sportraad.

Dries De Smet

www.spora.student.kuleuven.ac.be

Deelnemende Leuvense ploegen

Voetbal heren: VTK
Volleybal heren: LBK, VTK, Groep T en Thomas Morus
Volleybal dames: Apolloon, LLK en Pedagogie
Basketbal heren: VRG en Pauscollege
Basketbal dames: LBK en Medica

Eén van de vervelende dingen in het leven is dat men duizenden boeken lezen moet, enkel om te ontdekken dat men ze niet had hoeven te lezen. Om u hiervoor te behoeden peilt Veto elke week naar een gouden tip van één van de vele erudiete mannen en vrouwen die onze Alma Mater rijk is. Welk boek maakte op hem of haar een verpletterende indruk of veranderde zelfs zijn of haar leven? Deze week is het de beurt aan Rik Torfs, decaan van de Bijzondere Faculteit Kerkelijk Recht (dv)

Rik Torfs: «Lezen is natuurlijk tijdverlies — dus stop hier, zolang het nog kan. De lectuur dreigt bovendien uw kritische zin aan te scherpen, wat alleen maar problemen oplevert. Richt uw blik vooral op boekkruggen en leer de titels uit het hoofd. Dat volstaat ruimschoots voor small talk tijdens recepties.»

«Toen ik jonger was en niet beter wist, las ik graag. En zo heeft iemand mijn leven veranderd: **Kuifje**. Een absoluut minimum aan lijnen en overrompelend simpele kleuren ontvouwen een glinsterende wereld die de aandachtige lezer levenslang vasthoudt. Wie Kuifje ernstig neemt — en welke gids zouden wij anders volgen? —, blijft gegarandeerd sceptisch tegenover machthebbers van allerlei pluimage. Hij loopt generaal Alcazar vrijwel dagelijks ergens tegen het lijf.»

«Kuifje betekent ook: blijven dromen van verre horizonten. Meer, de werkelijkheid die niet met Kuifje overeenstemt, dient verworpen te worden. Ik neem het bijvoorbeeld de stad Shanghai uiterst kwalijk dat zij in haar huidige vorm niet langer aan de hoge eisen van De Blauwe Lotus beantwoordt. Kuifje is volmaakt. Hij is niet het type journalist dat met de visakaart van zijn krant dameslinterie koopt. Maar ook minder volmaakte schepselen krijgen een kans. Neem nu Bobby. Een bijzonder verstandig dier, maar af en toe ethisch in een dipje. Soms worstelt hij zelfs met een drankprobleem — whisky, om precies te zijn, zie De Zwarte Rotsen en Kuifje in Tibet. Ondanks deze manifeste normvervaging is en blijft hij een held. De nederlaag van het puritanisme. Na Kuifje is lezen niet meer nodig. Ik heb dan maar voor een academische carrière geselecteerd.»

Beiaardcantus 2003

Op 2 april is het weer zover. Dan is het Ladeuzeplein vanaf 19u30 het decor voor de tweede spetterende Beiaardcantus, een organisatie van LOKO-Kringraad. Ongeveer drieduizend kelen kunnen met volle overtuiging de favoriete cantusliedjes ten beste brengen, terwijl diezelfde kelen uiteraard gesmeerd worden met het nodige bier. Mis dit evenement dus niet!

Informatie en voorverkooppunten zijn te vinden op:

www.beiaardcantus.be

PETER VAN BIESBROECK VAN INTERBREW OVER DE BEIARDCANTUS

26.000 pintjes wachten op u

Twee belangrijkste ingrediënten van elke cantus zijn muziek en bier, ook voor de Beiaardcantus. Daarom praat Veto met de leveranciers: volgende week met de muzikanten, deze week met Peter Van Biesbroeck van Interbrew. Hij zal er persoonlijk op toezien dat elke cantusganger het bier krijgt dat hem of haar toekomt.

Omdat Interbrew een duwtje in de rug wil geven aan initiatieven rond bier, zoals de Beiaardcantus, sponsort het ook: een groot aantal van de vaten die geserveerd worden op de cantus is gratis. In ruil daarvoor staat het Interbrew-logo op al het promomateriaal en zal er ook een filmpje in loop worden gespeeld op het Ladeuzeplein.

Veto: Hoe belangrijk zijn dergelijke activiteiten voor Interbrew?

Van Biesbroeck: «Heel belangrijk: voor de cantus komen er twee factoren samen waarom wij graag sponsoren: het vindt plaats in Leuven, wat toch onze thuisstad is. We dragen in het algemeen graag bij tot initiatieven die bijdragen tot de uitstraling van Leuven. Dat noemen we *good citizenship*, goed burgerschap. Een tweede factor is dat de cantus vooral op een jongerenpubliek

bier.»

«Laat ik wel duidelijk zijn; het is niet de bedoeling om er een zuipfestijn van te maken: we hebben met de organisatie afgesproken dat het drankgebruik gelimiteerd wordt. We willen immers geen drankmisbruik stimuleren of creëren.»

Veto: Is een cantus eigenlijk iets typisch Belgisch?

Van Biesbroeck: «Ik zou het niet weten, maar het zou mij verbazen als dat zo was. Volgens mij is het idee van studenten die samenkomen om te drinken en vrolijke liederen te zingen heel universeel. Je ziet bijvoorbeeld ook dat men in Engeland vaak met een heel café aan het zingen is, dus ik kan me best wel voorstellen dat dat ook op andere plaatsen en op andere gelegenheden gebeurt.»

«Een massacantus, zoals we die hier zullen zien, is wel uniek. Ik zou de organisatoren dan ook willen feliciteren, want zoiets groots organiseren, met ongeveer drieduizend deelnemers, is zeker geen sinecure.»

AMUSEMENT

Veto: Zal Interbrew ook logistieke steun aan de cantus geven?

Van Biesbroeck: «Absoluut. We hebben al een aantal keren vergaderd met de organi-

ongeveer één per student, als alle K.U.Leuven-studenten zouden komen. Daar is natuurlijk een veiligheidsmarge ingebouwd: een cantus zonder bier is nog erger dan een café zonder bier.»

Veto: Bier verliest de laatste tijd wat terrein tegenover Breezer en andere zogenaamde alcoholpops. Kan de Beiaardcantus helpen om bier weer populairder te maken bij de jeugd?

Van Biesbroeck: «Dat hopen we zeker. Bier heeft inderdaad een terugval gekend bij de jeugd, onder andere door de afschaffing van de legerdienst. Vroeger kwam zo goed als iedere jonge man immers — al dan niet vrijwillig — in contact met het leger, en daar werd erg veel bier gedronken. Nu moeten we andere manieren vinden om een jong publiek vertrouwd te maken met onze producten.»

Veto: Gaan er ook mensen van Interbrew deelnemen aan de cantus?

Van Biesbroeck: «Zeker weten. We gaan contact opnemen met alle alumni van de K.U.Leuven die hier werken, en we hebben al heel wat bevestigingen gekregen. Ik zal er zelf ook zeker zijn, en niet aan een tafeltje apart: we gaan gewoon samen met alle anderen uit de bol gaan.»

Veto: Hoe lang blijft Interbrew, een enorme onderneming, haar zetel nog in het kleine Leuven behouden?

Van Biesbroeck: «Ik kan formeel tegenspreken dat wij hier weg willen; het beste bewijs daarvoor is het nieuwe gebouw dat we aan het neerzetten zijn op het Marie Antoinette Artoisplein. Ik vind trouwens niet dat Leuven meer moet doen om bier te promoten, integendeel: Interbrew promoot Leuven doordat er op elk Stella-flesje “gebrouwen in Leuven” staat. Bier is trouwens niet het belangrijkste voor Leuven: de universiteit is een veel grotere speler in de profilering van Leuven dan wij. Men probeert Leuven immers — terecht — vooral voor te stellen als kennisstad.»

Veto: De Fons op het Fochplein giet volgens u dus toch kennis in zijn hoofd?

Van Biesbroeck: «Ik dacht dat het voorlopig nog altijd leidingwater was — spijtig genoeg. Daar zouden we iets aan moeten doen. De Fons is inderdaad een goede

metafoor voor het leven in Leuven: veel kennis opdoen, maar ondertussen het amusement niet vergeten — wat, hoop ik, gepaard gaat met bierconsumptie.»

Laurens De Koster
David Adriaen

Geniet, maar onderzoek met mate

Het studentenleven en bier zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wie echter dacht dat het gerstenat slechts bestond om gedronken te worden, wordt binnen een halve bladzijde een illusie armer, of juist enkele rijker. Bier blijkt namelijk één van de steunpilaren van onze Alma Mater - en dan bedoelen we natuurlijk niet dat die mevrouw aan de drank zat.

Niets studentikozer dan een gezellig schuimende kraag op een goudblond vocht in een eenvoudig geribbeld glas op een aftandse houten toog in een groezelige fakbar. Bovendien is bier een onmisbare gast op cantussen, fuiven, feestjes, optredens, kotavonden. En laten we eerlijk zijn: bier is waarschijnlijk ook het minst schadelijke der stimulerende middelen en bier hielp menig tête-à-tête van de grond. Hoeven we nog te vermelden wat er in Asterix' drinkbus zat? Bier blijkt echter ook een belangrijke academische rol te vervullen. Ziehier een beknopt overzicht van de biercentra aan de universiteit.

KRUIDEN

Het middelpunt van de bierstudie bevindt zich in het laboratorium voor mouterij en brouwerij in het kasteelpark van Arenberg. De profen Freddy Delvaux en Guy Derdelinckx coördineren er de onderzoeksgroep 261613, die een heel aantal projecten pleegt. Zo loopt er onder andere een onderzoek naar 'het reducerende vermogen van gisten tijdens bier-nagisting', over de veroudering van de drank. Daarnaast bieden zij aan de landbouwfaculteit ook nog het vak 'technologie der bierbrouwerij' aan, met een niet te versnaden vijftien uur aan mouterij- en brouwerijbezoek. Wie er maar niet genoeg van krijgt, kan daarna een *Master Degree in Brewing Sciences* halen. Ook heel wat thesissen richten zich reeds op het bierwezen: 'Het gebruik van kruiden bij het brouwen van bier' of iets minder spectaculair 'De rol van de genen EHT1, YMR210W en YPLO95c voor de estersynthese in brouwersgist'.

Naast de vele scheikundige benaderingen blijkt de biersector ook belangrijk voor de economiestudenten. Mensen uit het brouwersmilieu komen op de faculteit wel eens hun ding doen. Voor bedrijfseconomie kan je je dan ook specifiek toespitsen op de industrietak en ook een thesis over het onderwerp ligt binnen de mogelijkheden. Een geschiedenisprof hield zich dan weer ooit eens bezig met 'Het bier van Lier' en historisch gezien behoorde de vrijstelling van belasting op bier zelfs tot de academische vrijheid.

MOPPEN

Voor de lollige kant van de zaak moet je dan weer op de moppensite (!) van de K.U.Leuven zijn. Om geen blondjes — en dan hebben we het niet over bier — te schoffen hier geen moppen, maar massaal surfen naar www.kuleuven.ac.be/traffic/moppen/moppenn1.htm. Het is meteen een inwijding in de bierhumor. Als het tot slot allemaal een beetje te veel wordt, dan is er nog altijd het preventief gezondheidscentrum, met een stevig 'dossier alcohol'. Je leert er alles over alcohol en de wet, alcohol en sport, alcohol en je lichaam, enzovoort. Ook cijfers-om-over-na-te-denken leggen de band tussen student en bier bloot: 14,1% van de eerstejaarsstudenten maakt misbruik van alcohol en 3,6% is er zelfs afhankelijk van.

Voor de praktische benadering zijn er geen K.U.Leuven-faciliteiten bekend. In afwachting van de uitbouw ervan kan je best bij je medestudenten terecht.

Joris Beckers

mikt, wat ons uiteraard interesseert. We willen jongeren op een aangename manier in contact laten komen met onze producten, zodat ze trouw blijven aan onze merken.»

«Anderzijds kan je de vraag ook omgekeerd bekijken, want je kan je moeilijk een cantus voorstellen zonder bier. Een watercantus klinkt origineel, maar je zal toch nooit dezelfde ambiance krijgen als met

satie, waarop we hun verschillende tips hebben gegeven. We stellen ook t-shirts ter beschikking voor alle medewerkers aan de cantus.»

Veto: Hoeveel bier wordt er eigenlijk geleverd voor de Beiaardcantus?

Van Biesbroeck: «Moet ik het zeggen in vaten, of in pintjes? (haalt een rekenmachientje boven) Zesentwintigduizend pintjes. Dat is er

Ik hok niet samen met enkele Vlamingen in een Leuvens kot maar met duizenden wereldburgers in de Cité Internationale Universitaire in Parijs. Mijn markeerstiften fleuren geen Nederlandstalige cursussen op, maar een stapel voornamelijk gekopieerde Franse nota's. Ik ga niet te voet naar de Centrale Bib, maar zoef met de metro naar de vier boekentorens van de *Bibliothèque Nationale Française*. Ik betaal niet één euro voor een Stella in een fakbar, maar vijf euro voor een pintje van obscure herkomst in het Quartier Latin. Ik probeer niet tevergeefs mijn West-Vlaamse accent te verbergen voor mijn medestudenten, maar mijn Frans niet al te zeer met een Germaanse tongslag te doorspekken. Ik ben kortom één van die vele gelukkigen, een Erasmusstudente!

Mijn eerste licentie geschiedenis speelt zich af aan de universiteit van Saint-Quentin en Yvelines, nabij Parijs. Om alle facetten van dit verblijf 'in den vreemde' te beschrijven en alle clichés — met dank aan *L'Auberge Espagnole* — te nuanceren, heb ik een zevendelige romancyclus nodig. Ik ga me echter beperken tot de Test Aankoop-formule: een opsomming van de min- en pluspunten van een Erasmusjaar. Laat ik — mijn hypochondrie viert hoogtij — met de schaduwzijde van deze niettemin onvergetelijke uitwisseling aanvatten.

GOOCHELEN

Allereerst moet ik me als Erasmusstudent voortdurend staande proberen te houden in een administratief moeras. Voor het vertrek moest ik al een waslijst documenten en attesten verzamelen en in alle institutionele richtingen uitzenden. De eerste maand van mijn verblijf in Parijs bestond vooral uit heen en weer geroep van loket 7bis via bureau 418 naar kantoor B89 om de juiste papieren op het juiste moment op de juiste plaats te krijgen. Het kunst- en vliegwerk om vervolgens een lesrooster samen te stellen wens je je ergste vijand niet toe. Dit met veel moeite ineengebokte lesrooster daarna laten goedkeuren door de Leuvense thuisbasis is al evenmin een sinecure. Alle moeite ten spijt kreeg ik pas in januari te horen dat ik helaas een heel semester

ERASMUSDAGBOEK UIT PARIJS

Quel bordel!

een les gevolgd had die niet gevalideerd werd. En het tweede semester slaat dezelfde bureaucratie lijdensweg in: examenresultaten laten op zich wachten, onverwacht worden geannuleerde examens toch ingericht om even later opnieuw geannuleerd te worden, de verdeling van de studiepunten komt in elfendertig verschillende versies voor, enzoverder. 'Quel bordel!' is niet zonder reden de meest gebruikte uitspraak van een Erasmusstudent, al gebruik ik die zin ook wel telkens ik de toestand van mijn kot evalueer. Om misverstanden te voorkomen: de vertaling luidt niet "Wat een bordel!" maar wel "Wat een rotzooi!".

Een tweede minpunt geldt specifiek voor de uitwisseling met Saint-Quentin en Yvelines. Deze 'ville neuve', een recent geplande en aangebouwde stad, wordt voorgesteld als een gezellig voorstadje op een boogscheut van Parijs. In werkelijkheid duurt de rit van Parijs naar 'Saint-Quentin-en-Outre-Mer' bijna anderhalf uur en is deze stad een deprimerende, postmoderne blokkendoos van betonnen flagebouwen en bedrijven met het winkelcentrum als voornaamste ontspanning. Als je een leven die naam waardig wil, ben je verplicht vanuit Parijs te pendelen. En dat terwijl er binnen de ring rond Parijs meer dan tien uitstekende universiteiten liggen en de befaamde Sorbonne op tien minuutjes afstand van mijn kot een meer dan verlokkelijk alternatief is.

Ten derde wil ik een heikel onderwerp aansnijden waarvoor ik zelfs even met grote woorden ga goochelen: discriminatie en xenofobie. Hoewel ik hier een fantastische tijd beleef, is mijn integratie in de Franse maatschappij niet geslaagd te noemen. Mijn nieuwe vriendenkring bevat mensen uit een tiental verschillende landen, maar amper Fransen. Hoeveel moeite ik ook doe om gesprekken te voeren met mijn Franse kotgenoten, al was het maar om beter Frans te leren spreken, het contact blijft op enkele uitzonderingen na heel oppervlakkig. Als ik

even rondvraag doe onder de andere Erasmusstudenten blijkt dit niet aan een sociaal karaktertrek van mijnentwege te liggen, maar wel degelijk aan een desinteresse van de modale francoos voor niet-Franstaligen. Veel erger dan een mislukte integratie zijn flagrante vormen van xenofobie. Een professor die zijn buitenlandse studenten bedelft onder beledigingen over hun nationaliteit, kotgenoten die de grove belgenmoppen aan elkaar rijgen. *L'étranger, c'est mon ami!*

TOURWINNAAR

Glukkig verdwijnen die negatieve ervaringen in het niets bij het beschrijven van de zonnige kant van mijn verblijf in Parijs. Een Erasmusjaar is meer dan een prachtige ervaring, het is een levensstijl! Het is een ervaring die je gezichtveld opentrekt, je geest verruimt, je eerdere levensjaren doet verbleken. Ik trek op met mensen uit landen die een jaar geleden voor mij niet meer dan een naam, een vlag en een stekje op de wereldbol waren. Nu krijgt elke andere nationaliteit een gezicht: ik leer heel spontaan andere landen, culturen, tradities en gewoontes kennen. Ik feest, babbel en lach met mensen uit de hele wereld en steek hierbij als extraatje uit al het gefeest, gebabbel en gelach informatie uit de eerste hand op. Wegens het exorbitant dure uitgaansleven in Parijs zijn kotfeestjes heel populair. Iedereen brengt een hapje of drankje mee dat eigen is aan zijn land, zodat zo'n avond telkens weer een culinaire wereldreis is. Nu het begint te zomeren, krijgen dergelijke internationale feestjes memorabele decors: onder de Eiffeltoren, op een brug over de Seine, op een plein in het Quartier Latin.

Een taalbad is een eufemisme voor de toren van Babel die ik hier met plezier beklim. Ik leer praten, schrijven, luisteren, lezen, nota's nemen, lol tappen in het Frans. Ik leer het Frans zoals je het niet in een school kunt leren: ik leef in het Frans. Maar niet alleen mijn Frans

zal er dit jaar op vooruitgaan. Onvermijdelijk hoor ik dagelijks in mijn vriendenkring annex smeltkroes van Erasmusstudenten een gamma talen waar een polyglot slechts van kan dromen. Mijn meertaligheid - oh, trots der Vlamingen - kan ik hier perfectioneren met behulp van *native speakers* allerhande. En na enige oefening heb ik al leren vloeken en toosten in alle Europese talen!

Ongeremde vrijheid plus verantwoordelijkheid, ook wel gekend onder de noemer zelfstandigheid, is één van de redenen om een Erasmusuitwisseling aan te bevelen. Mijn beddenlakens worden niet meer bij de mater familias gedropt maar, met alle gekrompen en verkleurde gevolgen van dien, door mijn eigen onervaren persooontje onder handen genomen. Mijn ouders kunnen niet meer wekelijks de wallen onder mijn ogen evalueren om mijn slaapgedrag daarna streng af te keuren. Die taak ligt nu bij mij, mijn spiegelkje aan de wand en mijn gezond verstand. Toegegeven, zelfs in Leuven leer je als kotstudent je plan trekken, maar hier ben je echt *on your own*.

Ik vraag me soms af hoe ik in België de dagen doorkwam. De lichtstad bruist heviger dan een champagnefles in de schuddende handen van een tourwinnaar. Parijs slaapt nooit en ik dus zelden! Concerten, films, tentoonstellingen, musea, theaters laten de culturele medemens elke avond honderden mogelijkheden. Internationale matches in het Stade de France, een atletiekpiste, een zwembad en fitnesszaal binnen de Cité Universitaire, een jog-epidemie onder de Franse studenten maken van Parijs ook voor sportfanaten een paradijs. Ierse pubs, Turkse hammams, Tunesische waterpijp-bars, Cubaanse salsatanten bieden een waai van multi-culturele uitgaansmogelijkheden waarvan ik ondanks het prijskaartje zoveel mogelijk van gebruik maak.

Ik prijs Erasmus aan iedereen aan. Als je vertrekt, vertrek dan vooral voor een volledig jaar, want ik heb vele mensen tegen hun zin zien vertrekken na hun eerste semester. Alhoewel ik nog maar eenentwintig levensjaren achter de rug heb, ben ik zeker dat dit jaar één van de mooiste en rijkste jaren uit mijn leven zal worden en blijven. Een aanrader!

Leen Vervaeke

KRINGLOOPCENTRUM

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN,
HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG
HEEFT!!!

Yzerenmolenstraat 10-12
3001 Heverlee

016/26.09.21
Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

ZED CINEMA

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
Leuven, Leuvenhout, springlevend.
STUK

PROGRAMMA VAN 26 MAART TOT 1 APRIL 2003

WOENSDAG 26 MAART

15u LOTTA UIT DE KABAALSTRAAT
20u THE MAGNIFICENT AMBERSONS
22u30 THE DANCER UPSTAIRS

DONDERDAG 27 MAART

20u THE MAGNIFICENT AMBERSONS
22u30 LE FILS

VRIJDAG 28 MAART

20u THE DANCER UPSTAIRS
22u30 LE FILS

ZATERDAG 29 MAART

20u LE FILS
22u30 THE DANCER UPSTAIRS

ZONDAG 30 MAART

15u LOTTA UIT DE KABAALSTRAAT
20u THE DANCER UPSTAIRS
22u30 THE MAGNIFICENT AMBERSONS

MAANDAG 31 MAART

20u IN-FILTH-TRATION: MONODOT
22u30 LE FILS

DINSDAG 1 APRIL

20u IN-FILTH-TRATION: GATE4
22u30 THE DANCER UPSTAIRS

FILMKLASSIEKER

ORSON WELLES
The Magnificent Ambersons
COTTEN COSTELLO, BAXTER, HULT, MOORHEAD, COLLINS, SANFORD

WWW.CINEMAZED.BE

THE DANCER UPSTAIRS (PASOS DE BAILE)
John Malkovich / Spanje - USA / 2003 / 1u 45min / Met : Javier Bardem, Laura Morante, Elvira Minguez, Juan Diego Botto, Abel Folk, e.a.

Agustin Rejas is een idealistische ex-advocaat wiens gevoel voor gerechtigheid hem deed beslissen om politierman te worden. Van zijn bazen kreeg hij de opdracht een team te leiden dat een charismatische marxistische terroristenleider moet opsporen. Zijn zoektocht duurt al meer dan 12 jaar en leidt hem uiteindelijk naar een ontmoeting met de danslerares Yolanda, een ontmoeting die zijn leven zal veranderen. Rejas is getrouwd en moet zijn gevoelens voor Yolanda dus voor zichzelf houden. Dit kost hem steeds meer moeite, maar het geeft hem wel de kracht om zijn zoektocht voort te zetten. "The Dancer Upstairs" operates on various levels - as an investigative thriller, as a thwarted love story, and as portrait of the way a fundamentally corrupt society breeds support for terrorist movements." (BBC Films)

BELGISCHE CINEMA 2002

LE FILS
Jean-Pierre & Luc Dardenne / België / 2002 / 1u 43 min / Met : Olivier Gourmet, Morgan Marinne, Isabella Soupart ...

Olivier is een wat stuurse, kille man die werkt als leraar in een houtverwerkingsbedrijf. Wanneer de directeur hem wil laten kennismaken met een nieuwe leerling, de schuchtere Francis, weigert Olivier om hem in dienst te nemen. Hij wil niet zeggen waarom. Francis verzet zich niet, hij gaat gewoon weg. Wanneer Olivier ziet hoe de jongen doelloos in de straten ronddoelt en hem stiekem achtervolgt, verandert hij van mening. Hij zal de jongen toch toelaten tot het atelier. Al meteen is het duidelijk dat er een vreemde band bestaat tussen de beide mannen. Ze schijnen elkaar niet te kennen en toch is er een spel aan de gang van voortdurend bespioneren en observeren van de ander...

Le Fil werd selecteerd op het Festival van Cannes en ging aan de haal met de Prijs voor de Beste Mannelijke Hoofdrol (Olivier Gourmet). "Eén van de meest intense en meeslepemde films die u dit jaar te zien zal krijgen." (Humo)

BUITEN CATEGORIE FESTIVAL! "IN-FILTH-TRATION"

Van maandag 31 maart tot donderdag 4 april, kan "Buiten Categorie" zich helemaal laten gaan in Cinema ZED! In-FILTH-tration is een 4-daags festival dat gedurende 4 dagen uw vertrouwde cinemazaal zal inpalmen. Op het menu staan performances, kortfilms, een workshop en een party in de STUKbar!!

Op maandag 31/3 en dinsdag 1/4 kan u in ZED terecht voor een performance. Vlaamse beeldentormers storten zich op de Vlaamse klassieker "Mira" (Fons Rademakers, 1971). Gewapend met snelle computers en de nieuwste software vermalen ze deze referentie der "boerenfilms" en halen het koren uit het kaf of het kaf uit het koren. De beeldentormers van dienst: MONODOT (31/3): VJ- en motion graphics collectief (www.monodot.be) GATE4 (1/4) Een mixed-media collectief. (www.gate4.be)

BUITEN CATEGORIE

CINEMA ZED (STUK)
NAAMSESTRAAT 96
3000 LEUVEN

studio brussel msn DeMorgen ONAFHANKELIJK DAGBLAD

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel 016/22.44.38
Fax 016/22.01.03
e-mail: veto@veto.be

Jaargang 29
Nummer 20

24 maart 2003

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Verantwoordelijke uitgever:
David Adriaen

Hoofredacteur:
Thomas Leys

Redactiesecretaris:
David Adriaen

Medewerkers:
David 'Adamo' Adriaen, Joris 'Brel' Beckers, Ben 'Dido' Deboeck, Laurens 'Dana International' De Koster, Bart 'DJ Spud' Depestel, Dries 'Dion' De Smet, Lieven 'Dalida' De Rouck, Wim 'Guano Apes' Gemoets, Thomas 'Lavigne' Leys, Annick 'LaToya' Lories, Kris 'Minogue' Mallason, Bert 'Prince' Pieters, Els 'Shakira' Silvrants, Leen 'Vallance' Vervaeke, Hanne 'Vermandere' Vermeiren, Jeroen 'Vedder' Versteede.

DTP:
David Adriaen, Thomas Leys, Hanne Vermeiren

Doka:
Els Silvrants

Eindredactie:
David Adriaen, Wim Gemoets, Thomas Leys, Annick Lories, Hanne Vermeiren

Internet:
<http://www.veto.be>

Nieuwsgroep:
kotnet.veto

Reclame:
Alfaset cvba
Leen Cuyppers
alfaset@chello.be
016/22.04.66

Drukkerij:
Kempeland (Herentals)

Oplage:
9000 exemplaren

ISSN-nummer:
0773-5162

Abonnementen
Binnenland: 10 euro
Buitenland: 25 euro
Overschrijven op rekeningnummer:
001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdagmiddag om 16u. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, Internet, stalkers,...) zijn steeds welkom op de redactievergadering of op het redactieadres.

Deadline voor lezersbrieven en vrije tribunes vanaf nu: **vrijdag om 15u**

activiteiten worden gemeld via agenda@veto.be

KHLeuven zoekt een coördinator studentenvertegenwoordiging

De Katholieke Hogeschool Leuven heeft een vacature voor een <boa>coördinator studentenvertegenwoordiging (50 % VTE)<bob>. De opdracht van de coördinator is: — De coördinator biedt ondersteuning en begeleiding aan de leden van de Overkoepelende Studentenraad (OSR) en aan de studentenvertegenwoordigers van de KHLeuven.

— De studentenvertegenwoordigers helpen bij het opsporen en signaleren van problemen voor de studenten, en dit op de terreinen waarop zij werkzaam zijn (onderwijs, sociaal, juridisch-statutair, enz.)

— Een bijzondere taak is voor de coördinator weggelegd in verband met de dialoog die de KHLeuven met de studenten en hun vertegenwoordigers wil onderhouden over het onderwijsontwikkelingsplan en de implementatie ervan.

— Studiewerk en beleidsuitvoering
— (Meewerken aan) het opzetten van vormingsinitiatieven voor studentenvertegenwoordigers.
— Interne en externe communicatie van OSR verzorgen

Méer inlichtingen over het profiel van de kandidaat, over het mandaat en de kandidatuurstelling:

www.khleuven/vacatures/

KOC zoekt vrijwilligers

Het KOC richt zich tot mensen in heel uiteenlopende acute probleemsituaties, die op het moment van de aanmelding geen huisvesting meer hebben. Een opname kan onmiddellijk en op ieder uur van de dag plaats vinden.

Gasten kunnen maximum 3 weken in het KOC verblijven. Er wordt een individuele begeleiding opgestart die er in de 1ste plaats op gericht is om de probleemsituatie beheersbaar te maken. Samen met de gast wordt vervolgens naar haalbare perspectieven gezocht.

Vrijwilligers brengen een deel van de avond in de groep door. Gasten komen op die manier in contact met mensen die niet "beroepsmatig" in hen geïnteresseerd zijn. Ze kunnen eens op een andere manier hun verhaal kwijt, zien eens een nieuw gezicht en verruimen zo hun leefwereld.

Van de vrijwilliger wordt geen 'professioneel

optreden' verwacht. Een goede dosis verantwoordelijkheidszin is wel op zijn plaats.

De vrijwilliger blijft in het KOC slapen en staat in voor de telefoonpermanentie.

Indien er een nachtelijke aanvraag is voor een opname, contacteert de vrijwilliger de begeleider van wacht. Deze beslist of er al dan niet op de aanvraag kan ingegaan worden.

Wil je vrijwilliger worden? Neem gerust contact op en vraag naar Annemie of Hans.

KOC Regastraat 11 3000 Leuven
016/20.11.13
crisisopvang@cawleuven.be

Vacature Sociale Raad

De Sociale Raad van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) probeert de sociale belangen van de Leuvense studenten te verdedigen. Dit doet zij o.a. door sensibiliseringsacties op poten te zetten, de studenten te vertegenwoordigen in Alma, Acco, Velo en de betrokken universiteitsdiensten en door studenten te verdedigen in huurwaarborgprocessen.

Omdat de werking van de Sociale Raad niet volledig op vrijwilligers kan steunen, zoeken wij nog iemand die inhoudelijke, administratieve en logistieke ondersteuning

kan bieden. In ruil bieden wij een halftijds contract aan.

De ideale kandidaat is diplomatisch, dynamisch en oplossingsgericht, kan zelfstandig werken, heeft voeling met de studentenwereld en is bereid zich volledig te engageren. Dit houdt ook in dat hij/zij zich vertrouwd maakt met de materie. Ervaring binnen de Sociale Raad is een pluspunt, maar geen vereiste.

De titel van de functie is vrijgestelde. U zult samenwerken met één collega en een aantal vrijwillige medewerkers. In samenwerking met hen moet u ondermeer verslagen van vergaderingen opstellen en redigeren, de agenda bijhouden, uitnodigingen rondsturen, de dagelijkse post afhandelen, permanentie verzorgen tussen 14 en 18 uur, dossiers aanleggen en aanvullen en mogelijke problemen voor studenten opsporen en signaleren.

De kandidaat voor deze functie zal verkozen worden op een Algemene Vergadering van de Sociale Raad, waar hij/zij zich moet komen presenteren. Wie zich kandidaat wil stellen, stuurt zijn/haar C.V. en een gemotiveerde brief naar:

Loko - Sociale Raad, 's-Meiersstraat 5 in 3000 Leuven. Op dit adres kunt u ook terecht voor alle informatie

Filmquiz

Goed nieuws voor filmfans! Iedere week vind je in Veto een nieuwe quizvraag. Beantwoord je die snel én juist, dan maak je kans op gratis duotickets. En er is meer: we houden de scores van de spelers bij, en tellen, week na week, het aantal juiste antwoorden per speler op. De top 5 van de hoogst scorende spelers kan je raadplegen op de website van Cinema ZED: www.cinemazed.be. Aan het einde van het seizoen, in mei, wint de hoogst scorende speler een mooie hoofdprijs.

VRAAG 6: Welke naam draagt de productiemaatschappij van de regisseurs-gebroeders Dardenne ?

Stuur je antwoord razendsnel naar quiz@cinemazed.be en maak kans op een duoticket voor de voorstelling van "Le Fils" op 27/3 om 22u30
Deadline voor het insturen van je antwoord is **woensdag 14u**.

MAANDAG 24 MAART

20.00 u **LEZING** Baron Paul Buysse, voorzitter van de NV Bekaert en lid van de Belgische haute-finance, over de economische gevolgen van de oorlog in Irak, in Notre Dame, Grote Markt, toeg. gratis, org. LVSU-Leuven.

DINSDAG 25 MAART

20.00 u **LEZING** Dr. Zana Etambala (dept. geschiedenis van de K.U.Leuven) over de huidige situatie in Congo., in SW 01.65, toeg. gratis, org. Kring voor Internationale Betrekkingen.

20.30 u **LEZING** Marianne Thyssen, europarlementslid voor CD&V, in Café Lyrique, toeg. gratis, org. CDS-Leuven.

MAANDAG 31 MAART

21.00 u **POEZIË** "Tu Quoque" met muzikale begeleiding van Il nostramo del Sogno, in Receptiezaal, Heilige Geestcollege, toeg. gratis, org. studenten Letteren .

ALFA

• 25/03 Lutgarde van de Put, Archeologische Survey in Pednelissos, een antieke stad in Pisiidië (MSI 00.20). • 27/03 Film: "The Bourne" (MSI 00.28).

APOLLOON

• 26/03 R&B-TD (Rumba).

BIOS

• 26/03 Swingpaleis (Doc's Bar).

EOOS

• 26/03 Film: 'Enemy at the gates' (MSI 00.28).

FARMA

• 27/03 Lucky Night (dubbel of niks betalen).

Pedagogische Kring

• 24/03 1ste Lic-Cantus (Rector). • 25/03 Films "Dirty Dancing & The Usual Suspects" (Aula Michotte). • 26/03 Half-Time-Party (Blauwe Kater). • 27/03 Marginale Avond.

POLITIKA

• 25/03 Britse Avond (Politika-kaffee). • 26/03 DJ-Contest (Musicafé).

ROMANIA

• 25/03 Benefietweek voor de Braziliaanse stad Salvador - Film: "Central do Brasil" (MSI 00.14). • 26/03 Cocktailavond (Perma).

"Ik sta open voor wormgaten"

FSA-astronaut Frank De Winne was afgelopen week in Leuven. Hij gaf uitleg over de uitgevoerde wetenschappelijke ruimte-experimenten en sprak uitvoerig over zijn ruimtemissie voor een schare fans en geïnteresseerden.

Vijf maanden geleden, op 28 oktober 2002, vertrok Frank De Winne voor een elfdaagse reis naar het International Space Station (ISS). De ruimtemissie met als naam 'Odyssey' was voornamelijk een zogenaamde *taxivlucht* naar het internationale ruimtestation. Een taxivlucht dient om de oude aangekoppelde Sojoez-ruimtecapsule na zes maanden verblijf in de ruimte te vervangen door een nieuwe capsule. Deze aangekoppelde capsule kan gebruikt worden als reddingsloep om in geval van nood naar de aarde terug te keren.

PENDELEN

Bij de Odyssey-missie kwamen De Winne en zijn twee collega's met de oude Sojoez-capsule terug naar de aarde. Buiten deze operationele doelstelling had de Odyssey-missie eveneens de bedoeling om een nieuwe Sojoez-ruimtecapsule — de TMA-1 — uit te testen die speciaal ontworpen werd om ook de grotere Amerikaanse astronauten te laten pendelen naar het ruimtestation. Een laatste doelstelling was om aan boord het ISS drieëntwintig wetenschappelijke experimenten uit te voeren.

Afgelopen woensdag maakte Frank De Winne na zijn landing in Kazachstan op 10 november 2002 een tweede geslaagde landing in Leuven. We veronderstellen dat hij met zijn auto kwam, maar de dubbel geparkeerde F16 op Oude Markt zou ook wel eens van hem geweest kunnen zijn. Al meteen kregen we van de rector te horen dat we gerust Frank mochten zeggen in plaats van burggraaf kolonel De Winne, want in de ruimte heerst er nu eenmaal geen protocol.

Oosterlinck was waarschijnlijk even vergeten dat we ons niet in de ruimte bevonden, maar heel gewoon *down-to-earth* in aula Pieter De Somer. Nadat alle plichtplegingen over boord gegooid werden, begon De Winne aan zijn uiterst boeiend relaas over zijn opleiding als ESA-astronaut en kregen we een uitvoerig verslag van zijn negendaagse verblijf in het ISS.

Bij de drieëntwintig experimenten die uitgevoerd werden aan boord van het ruimtestation waren er vijf wetenschappelijke proeven opgezet door de K.U. Leuven. Frank De Winne was tijdens zijn ruimtereis tegelijk boordingenieur van de Sojoez, onderzoeker aan boord van het ISS en eveneens zelf studieobject bij bepaalde experimenten. De gewichtloosheid, ook wel *microgravity* genoemd, ontstaat doordat het ruimtestation zich in een voortdurende vrije val rond een baan om de aarde bevindt.

MARSBABY

Deze omgeving waar microzwaartekracht heerst, schept unieke condities en maakt het mogelijk om wetenschappelijke experimenten uit te voeren die anders niet mogelijk zouden zijn op aarde. Van de vijf Leuvense experimenten werden er twee uitgevoerd in de 'Microgravity Science Glovebox'. Dit toestel, gelijkend op een grote

glazen couveuse, werd speciaal ontworpen om gevaarlijke tests veilig uit te voeren, afgeschermd van de omgeving. In de toekomst kan dit toestel wellicht eveneens aangewend worden om marsbaby's die te vroeg geboren worden nog even te laten rijpen totdat ze volledig groen zijn.

Na de toelichting van de vijf geslaagde Leuvense wetenschappelijke projecten werd het voor ons pas echt interessant toen de aanwezige fans vragen begonnen te stellen. Hoewel de vragen over het algemeen nogal braafjes waren, kwamen we toch een aantal boeiende *ruimte-faits-divers* te weten en werden we getraakteerd op een aantal verrassende antwoorden van de astronaut.

Het startschot werd gegeven door waarschijnlijk de grootste fan van Frank, namelijk de rector zelf die bekende een grote fascinatie en bewondering te hebben voor alles wat te maken heeft met de ruimtevaart. Na de sessie ging de rector zelfs een handtekening vragen — een kus mocht niet. Oosterlinck daagde De Winne min of meer uit en vroeg wat nu net het voordeel is van bemande ruimtereizen boven de onbemande ruimtevluchten.

Landsheid De Winne repliceerde dat in de vijftig jaar dat de mens naar de ruimte reist we nog steeds bitter weinig weten welke effecten 'het in de ruimte zijn' op de mens heeft. Over zowel de effecten op korte als lange termijn is nog steeds weinig geweten. Dankzij nieuwe technologieën kunnen we nu net wel bepaalde tests uitvoeren die twintig jaar geleden niet mogelijk waren.

De Winne: "Ruimtevaarders zijn geen echte wetenschappers, maar slechts de operatoren in de ruimte van de wetenschappers en experts op aarde." Dit vereist dus de broodnodige ervaring bij de ruimtevaarders die opgebouwd moet worden om te leren hoe ze moeten functioneren in de ruimte om de wetenschappelijke testen te laten slagen.

Een tweede aspect is natuurlijk ook dat het juist mensen zijn die ons geboeid houden of fascineren en ons doen interesseren in de ruimte. "Een satelliet of een onbemande capsule zal nooit een volle zaal kunnen boeien of over zijn ervaringen spreken en prachtige verhalen vertellen." Het sprekende voorbeeld hiervan is toen De Winne zelf in de ruimte zat. Hoe fier was Sint-Truiden niet en stond de rest van België op z'n kop omdat er weer een Belg naar de ruimte trok? Hij kreeg zelfs de titel van burggraaf uitgereikt door de Koning voor zijn verdienste als ESA-astronaut.

BROKSTUKKEN

Een bezorgde fan vroeg zich af hoe het zat met de veiligheid van Frank in het ruimtestation. Is de Russische technologie niet hopeloos verouderd? En wat met het *ruimtedebrijs* dat eveneens in een baan rond de aarde zweeft? Hij gaf toe dat de Russen na vijftig jaar nog steeds vertrouwen op dezelfde type capsules en hun technologieën inderdaad nog niet zo ver staan als die van andere ruimteorganisaties.

Hij ontweek misschien wat de vraag door te stellen dat het nog steeds een huzarenstukje is om zo'n enorme massa los te krijgen uit de greep van de zwaartekracht. "De NASA werkt met de shuttles als transportmiddel, terwijl de Russen nog steeds werken met de ruimtecapsules die met een raket gelanceerd worden. Lerend uit het ongeval met de Columbia," zo stelde De Winne, "is een capsule waarschijnlijk een betere optie dan een shuttle om terug te keren naar de aarde omdat deze veel compacter is."

Een ongeruste student vroeg zich af of het toenemende ruimteafval, zoals afgedankte satellieten die nog steeds in een baan rond de aarde zweven, niet leidt tot meer ongevallen. Gelukkig bestaat er een radarstation die de vehikels en brokstukken in kaart brengt en hun baan be-

paalt. Zo is het ook dat het ISS soms van baan veranderd om een botsing te vermijden. Bovendien worden er tegenwoordig hogere eisen aan satellieten gesteld zo-

"Ik geloof in ander leven buiten onze planeet"

TONGKUS

Op de vraag of De Winne gelooft in wormgaten, kwam het eerste verrassende antwoord. We moesten het even opzoeken, maar een wormgat ontstaat door de combinatie van een zwart gat met een wit gat en is een *shortcut* of tijdstunnel in de ruimte om van de ene naar de andere plaats te reizen. Het bestaan van wormgaten is een fenomeen dat door heel veel astrofysici als nonsens wordt afgedaan. De Winne: "Ik geloof in zeker zin wel in het bestaan van wormgaten en zeg zeker niet dat ze niet bestaan. Ik sta er in zekere zin wel voor open dat het geen onbestaand fenomeen is."

Niet het antwoord op de vraag of de auteur van dit artikel beter tongkust dan prins Filip, maar wel het antwoord op de vraag of De Winne gelooft in buitenaards leven choqueerde ons. De kolonel gelooft effectief in het bestaan van *extra-terrestrials* of het bestaan van leven buiten ons eigen zonnestelsel. "In 2015 is men van plan om een eerste robot en rond 2030 om de eerste mensen naar Mars te sturen om uit te zoeken of er leven is op Mars," vertelt De Winne. "Indien de mens eenmaal op Mars is, hij er voor moet zorgen dat hij de omgeving niet besmet," voegt hij er fijntjes aan toe. "Zoniet zouden van de Aarde meegebrachte micro-organismen het leven kunnen zijn dat de mens er aantreft."

Als afsluiter werd gevraagd naar de toekomstvisie die De Winne heeft voor de ruimtevaart en voor de mens. De Winne benadrukte dat het weliswaar zijn persoonlijke mening is, maar hij gelooft zeker dat de mens niet op de aarde zal blijven. "Wat de toekomst is voor de mens in relatie tot de ruimte is iets waar we als mensen veel over mogen dromen, mogen vragen stellen en creatieve ideeën rond mogen hebben." Hij besloot heel filosofisch met het adagium: "De aarde is de wieg van de mensheid, maar niemand blijft eeuwig in zijn wieg liggen."

Kris Malefason

www.esa.int/odyssey

Volgende week volgt er aansluitend op dit artikel en naar aanleiding van de lancering van de nieuwe 'Star Trek-film' een ontmoeting tussen science fiction en science facts. We zullen het hebben over wormgaten, witte gaten, tijdtunnels, de lichtmuur, warp-bubbels om door de ruimte te reizen en de cruciale rol van de K.U. Leuven bij het ontwikkelen van nieuwe theorieën hieromtrent.